J. Q. Adams

1780.

TITUS,

TREURSPEL.

TITUS,

TREURSPEL.

GEVOLGD NAAR HET FRANSCHE VAN DEN HEERE

DE BELLOY.

DE DERDE DRUK.

Te AMSTELDAM,

By JAN HELDERS, in de Nes.

Met Privilegie.

T O E W Y I N G

AAN DEN WELEDELEN GROOTACHTBAREN HEERE

Mr. JONAS WITSEN,

BURGEMEESTER DER STAD AMSTELDAM, ENZ. ENZ. ENZ.

Vorst Titus, waarlyk groot voor Romes heerschappy,
Verschynt niet op het puin van Isrels tempelmuren,
Of als de schrik der magt van Romes nageburen,
  Maar minzaam en onthelmd op 't Schouwtooneel aan 't Y:
Daar leert hy 't hart op wraak doorluchtig triomferen,
En hoe hy die regeert zichzelven moet regeeren.

  Licht dat een weeldrig volk die eedle gunst veracht
Waardoor de Roomsche held zyn' halsvrind spaart in 't leven:
Maar wierd ooit sterveling dan hem de naam gegeven
  Van lust, van liefde en eer van 't menschelyk geslacht?
Men koopt zo groot een' naam voor groote krygsbedryven
Noch strengheid, om zichzelv' in 't hoog bewint te styven.

Heeft hy door minzaamheid dien grooten naam verdiend,
Was hy min opperheer dan teder burgervader;
't Is billyk dat hy U, en niemant anders, nader',
ô Lust des Amſtelaars! ô Trouwe burgervriend!
Wat ſtreelend yvervuur zal myn gemoed ontvonken
Als Titus jeugdig hoofd met WITSENS naam mag
pronken!

Die groote naam verſiert aan 't Y zo veel zyn hoofd
Als 't aan den Tiber wierd verſierd met lauwerbladen.
Zyn goedheid tooit hem meer dan al zyne oorlogsdaden:
Uw minzame aart, die 't volk een duurzaam heil belooft,
U ſchooner eerkroon ſchenkt dan bloed en rang te gader,
Verdient voor U met recht den naam van burgervader.

Dat Romes Titus dan des Amſtels Titus groet';
Dat hier een menſchenvrind een' menſchenvrind omärme;
Dat edelmoedigheid zich over deugd erbarme,
Terwyl een ſtaatsörkaan onbillyk op haar woed:
Opdat de lof dier deugd op alle tongen zweve,
En Amſtels Titus ſteeds met Romes Titus leve.

MDCCLXV.

J. Nomsz.

De

De Gecommitteerden tot de zaken van den Schouwburg hebben, volgens Octroy door de Heeren Staten van Holland en Westvriesland, den 5den November, 1772 aan hen verleend, het recht van deze Privilegie, alleen voor den tegenwoordigen Druk van TITUS, *Treurspel*, vergund aan JAN HELDERS.

Amsteldam, *den* 10 *October*, 1780.

Geene Exemplaren zullen voor echt erkend worden, dan die, door een' der heeren Gecommitteerden, onderteekend zyn.

G. Boelscher

PER-

PERSONAADJEN.

TITUS, *keizer van Rome, zoon van Vespaſianus.*

VITELLIA, *dochter van den keizer Vitellius, door Vespaſianus weleer onttroond.*

SEXTUS, } *raadsheeren en gunſtelingen van den keizer.*
ANNIUS, }

LENTULUS, *bloedverwant van Vitellia.*

TULLIA, *vertrouwde van Vitellia.*

ADRIANUS, *vrind van Lentulus.*

Raadsheeren, en Gevolg van Romeinen en Lyfwachten.

Het TOONEEL *is te* ROME, *in het keizerlyk paleis.*

T I T U S,

T R E U R S P E L.

EERSTE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

VITELLIA, TULLIA.

TULLIA.

Prinſes, men ziet in 't eind' vorst Titus wederkeeren,
En 't volk hem tegentreên, dien ze als hunn' meester eeren.
De weg is met gebloemte en lauwren overdekt.
Zie hoe de vorst elks hart door deugden tot zich trekt.
De waereld zal altyd met vreugd dén dag gedenken
Waaröp de goden haar dien vader wederſchenken.
De held, die 't nydig lot en Azië braveert,
Heeft over Perſië en de dood getriomfeerd.

VITELLIA.

Zeg eer, zyn ongeluk dryft hem naar Romes wallen,
Daar hy, myn wraak ten zoen, door 't ſtaal zal nedervallen.
Een nacht vol droefheid volgt op dezen blyden dag.
De zoon des wreedäarts, die heerschzuchtig 't ryksgezag
Myn' vader heeft ontrukt, en hem door 't volk verſlagen,
Stort haast in 't aklig graf uit zynen zegewagen.
De Hemel tooit, ten dienst van myn rechtvaardig woên,
Het offer, 't geen de ſchim myns vaders zal voldoen.
Vitellius! ik wreek deez' dag uwe ongelukken,
Door uw' verdelgers ſtam het hoog gezag te ontrukken.
Uw' dwinglands zoon, door my, uw wraak ten zoen, geſlacht,
Vernoege uw' geest welhaast in 's afgronds duistre nacht.

'k Wil u een heilloos bloed ter offerhande ſchenken,
Dat u 't gezag ontroofde, en my myn' pligt deed krenken;
Een bloed dat u altoos vervolgd heeft; voor uwe eer
Zo doodlyk;... maar, helaas! voor my, uw kroost, noch (meer!

TULLIA.

Wat hoor ik! durfde ik ooit van u die taal verwachten?
Wie zou Vitellia ooit zo bloeddorstig achten?
Wat nieuw belang, vorstin, maakt uwen geest verwoed?
Hoe! ſpreekt gy nu van wraak en ſtroomend vorstenbloed?
Het ſcheen alsöf uw haat, uit minnenyd geſproten,
Door zagte poogingen wierd uit uw hart verſtooten,
Sints Titus Berenice uit Romes wallen zond,
En Rome, nevens u, hierdoor voldoening vond:
Doch nu de zoetſte hoop uw hart met recht mag ſtreelen
Wil uw verblinde wraak de wreedſte bloedrol ſpelen!

VITELLIA.

Ach! zou een ydle hoop myn zinnen ſtreelen? neen,
Myn Tullia! de wraak ſpreke in myn hart alleen.
Zoude ik myn' pligt, myne eer en deugd zo laf verzaken?...
Het bloed van Titus bluſch' den gloed die my doet blaken.
Herdenk dien naren dag, waaröp Vespaſiaan'
Myn' vaders krygsvolk deed tot eedbreuk overſlaan;
En, trots om zyn' triomf op de Idumeeſche landen,
Zelfs Rome met een heir van muitren aan dorst randen.
Het oorlogsvolk beſloot, Vitellius ten val,
Den roover van den ſtaat te kroonen in deez' wal;
En, tot een pand van vrede, ontfing de ryksverrader
Het afgehouwen hoofd van myn' ontzielden vader.
Misſchien heeft myne kunne en kinderlyk geween
De verdre wreedheid van den vorstenbeul verbeên:
Of licht verächtte hy, als had hy niets te ſchroomen,
Het krachtloos overſchot van 't bloed dat hy deed ſtroomen.
Hoe 't zy: in dit paleis, daar 't all' myn zielſmart voed,
Bleef ik alleen voor 't ſtaal van 't moordziek volk behoed,

En mogt in ballingſchap, gelukkig in myn plagen,
Verr' van myn' dwingeland, myn' vaders lot beklagen.
Ik voelde mynen rouw verdubbeld door den tyd,
En Titus naam alleen was my tot ſchrik en ſpyt.
Myn haat is my geenszins met de eerſte jeugd ontvlogen;
De wraak voert noch op my een onbepaald vermogen:
Maar moest die eedle drift, die uit myn glori ſpruit,
Door ſchandelyke liefde in 't einde zyn geſtuit?
ô Titus, die voorheen uw' vaders wrok deed zwichten,
My riept in Romes wal, tot ſchennis myner pligten!
Uw wondre heldendeugd, die noch myn lafheid voed,
Dwingt my dat ik, als Rome, u eeuwig minnen moet!
Maar kan ik, tot myn' hoon, noch aan die liefde denken?
Een dwaling, die myn' roem in eeuwigheid zal krenken?
Wat zeg ik? ja myn deugd herrinner' my die min,
Op dat ik blooz' van ſchaamte, en beter haar verwinn'.

TULLIA.

Maar welk eene euveldaad heeft Titus toch bedreven?

VITELLIA.

Ach, Tullia hy wierd in vaders plaats verheven.
Zie daar zyne euveldaad. Zyn bloed vergoot myn bloed.
En gy verwondert u wanneer ik op hem woed'?
Een ongewroken hoon moet eeuwig ons doen blozen.
Strafwaardig is de ſtam der ongeſtrafte boozen.
Dus denkt een groote ziel, die Romes deugden acht,
En 't godendom geeft zelf dit loflyk denkbeeld kracht.
Vespaſiaan'! het lot heeft u myn wraak onttogen;
Doch 't geeft uw' zoon ten prooije aan myn getergd vermogen...
Maar ach! myn ſtrenge pligt word ſpoedig overheerd,
Als die gevreesde held die zegepraal begeert!
Ik dacht uit Titus oog zyn wedermin te lezen.
Wat waant men licht van 't geen men mint bemind te wezen!
De vorst trachtte al het leed, my door zyn' ſtam bereid,
Te bannen uit myn hart, door goedertierendheid;
Hy zwoer me, om myn gemoed een' weg tot vreugd te banen,

De teêrste vrindschap; ja hy droogde zelfs myn tranen.
Zyn hof was 't myne: ik gaf door zynen mond de wet;
Myn smeeken heeft den val van menig' vorst belet.
Ik kon van myn geslacht geen grooter eer verwachten:
Hy drong zyn' vader my gelyk een dochter te achten.
Helaas! gevloekte naam, die my nochtans geviel!
Door welk een ydle hoop verblinde gy myn ziel?
Door de aangeboren zucht voor 't glansryk staatsvermogen
Durfde ik myzelve alree' naast Titus zy' verhoogen.
Was hy myn' vaders beul? wrocht hy myn zielsverdriet?
Neen! 'k wreek myn' vader, door 't herwinnen van 't gebied.
Dus dacht ik. Ach! die hoop, zo streelend' voor myn zinnen,
Kon de inspraak van natuur, die bloed eischte, overwinnen.
Myn ziel, myn groote ziel! wierd schandelyk gevleid
Met de opperheerschappy en Titus tederheid...
Hoe! Tullia, is 't schande een ryksgebied te deelen
Met hem, wiens minzaamheid ons fier gemoed kan streelen?
Maar ach! de ondankbre prins, ontvonkt door nieuwe min,
Onttrekt zich aan myn liefde en bant my uit zyn' zin:
Hy durft een Romeinin, ô hoon, die my doet gruwen!
Verlaten, om zo laf aan een vorstin te huwen,
En toont zich met myn lot byna niet meer begaan,
Dan met den rampspoed van een' droeven onderdaan.

TULLIA.

Zo Titus om die keur misdadig is te noemen,
De staat heeft hem gedoemd om deze keur te doemen:
Dus maakt die strenge wet, tot Titus ongeluk,
Zyn zelfverwinning tot een doodlyk heldenstuk;
Terwyl die zelfde wet, hoe wreed hy die moge achten,
U doet met recht iets grootsch van zyne vrindschap wachten.
't Ontzaglyk staatsbelang, dat vorsten wetten stelt,
Heeft 's keizers echt bepaald, zelfs eer hy trok te veld.
Men ducht zyn' broeders aart, die ons zou kunnen deeren.
De raad tracht Berenice uit Romes muur te weeren.

Licht

Licht dat de keizer, na zyne aankomst in deez' wal,
Ter liefde van zyn volk, den echt voltrekken zal.
Zo hy een Romeinin ten zetel moet verheffen;
De keur kan buiten u geen Romeinin betreffen.
De raad en 't Roomsche volk geeft die verkiezing klem;
De vorst geev' slechts alleen tot dezen echt zyn stem.
Zo hy uw hand aanvaard...

VITELLIA.

Ach! zou hy die begeeren?
Zou hy tot myne liefde in 't einde wederkeeren?
Helaas! ik zal hem zien, op nieuw hier aangebeên,
Meer minzaam in myn oog, maar wreeder dan voorheen.
Zyn koelheid zal in my 't geheugen doen herleven
Hoe wreed zyn' vaders list myn' vader heeft doen sneven.
Ach! straffen wy den geen' wiens glans myn oog verblind,
En daarna 't eerloos hart, dat schandlyk hem bemint!
Zyn voorbeeld, Tullia! leert my myn min bepalen;
Hy leert my op myzelf doorluchtig zegepralen.
Zo lang die wreede leeft zal myn bestreden pligt
Niet triomferen: neen; 'k schuw Titus aangezigt.
Maar laat ons, om den staat myn' moed te doen beschouwen,
Op 's vyands wissen val myn zelfverwinning bouwen;
Ja, 'k verzeker die alleen op Titus graf:
De wonden van myn hart genezen door zyn straf.
Vergeefs wil Romes volk hem goddelyk verhoogen;
Die meester van 't heelâl is haatlyk in myne oogen.
Hy, door wiens oog in my een snoode liefde ontstaat,
Is strafbaar in myn plaats, als de oorzaak van dat kwaad.
In 't einde, ik wil niet meer aan Titus liefde denken,
Zo Sextus Titus straft zal ik me aan Sextus schenken.

TULLIA.

Hoe! Titus grootste vrind? Prinses! ik sta verbaasd!
Hy, die door gunst op gunst...

VITELLIA.

De min vergeet die haast.
Verneem een groot geheim, op 't strengst my aanbevolen,

'tGene ik, hoewel met fmart, zo lang u hield verholen.
Ik zoek myn' troost by u, die my, daar 't all' my hoont,
Een moederlyke zorg belangloos hebt betoond.
Ik dacht, toen Sextus my zyn liefde heeft doen hooren,
Dat my door 't godendom een wreker wierd befchoren:
Ik wilde dat de held, ten blyke van zyn trouw,
Zyn drift voor myn belang voor elk verbergen zou,
Vooräl voor Annius, die me altyd vrees verwekte:
Ik ducht dien ftrengen, die den vorst ten vrind verftrekte
Met Sextus. Titus had, gerust op hun beleid,
Hen beiden 't ryk betrouwd, in zyne afwezendheid.
't Is Sextus flechts alleen, die, nu hy heerscht in Romen,
Een' toeleg meest befchermt, die alles my doet fchroomen,
Wiens wreed gevolg, hoe fterk Vitellia ook woed',
Haar, zonder Sextus hulp, den boezem fiddren doet.
'tViel moeilyk, Tullia! hem tot een' eed te dwingen,
Die hem noch dag aan dag fchynt zucht op zucht te ontwringen.
Wat wroeging leed zyn hart! Eén oogftraal van den vorst
Verwekte op nieuw de ftem der deugd in Sextus borst.
De wankle held, die zich aan my verbond met eeden,
Wierd dus zes maanden lang door liefde en pligt beftreden.
Hy had van zo veel drifts byna getriomfeerd,
En 't geen zyn woede ontftak door vrindfchap overheerd;
Maar 't afzyn van den vorst, zo heilzaam voor myn poogen,
Gaf Sextus gramfchap weêr 't noch naauw' ontrukt vermogen.
Zyn drift word door den haat tot Lentulus vergroot:
Die woeste bloedverwant, voordezen deelgenoot
Aan 't lot van myn geflacht, een fpeeltuig van tirannen,
Wierd door Vespafiaan' uit Romes muur gebannen;
Schoon Titus hem herriep, hy, om zyn' hoon ontzind,
Is, vlammende op de wraak, voor alle weldaên blind.
Men heeft hem, op myn beê, de vryheid weêrgefchonken;
Hy doet de wraakzucht van myn vrinden weêr ontvonken,

En 't is zyn wrok die my, tot wraak van vaders bloed,
Een magtig eedgefpan heldhaftig vormen doet:
Zyn drift, uit zelfbelang meer dan uit haat gerezen,
Doet Sextus in dien held een' medeminnaar vreezen;
De zorg dat Lentulus, door 't gruwszaamst heldenftuk,
Myn hand verkrygen zal, baart Sextus al zyn' druk.
De min had my voorheen voor Titus 't all' doen wagen,
Zy zal me op Sextus hart de zege ook weg doen dragen.
Hy komt.

TWEEDE TOONEEL.

SEXTUS, VITELLIA, TULLIA.

SEXTUS.

Vorstin! verfchoon me, als myn verfchriklyke eed,
Dien de onweêrftaanbre min my roekloos zweeren deed,
My herwaarts dryft, om u van ons befluit te fpreken.
Myn fiddrende arm bezwykt als ik uw leed wil wreken.
Door zorglyke eer verrukt, drong ik u ernftig aan
Om over 't eedgefpan 't bevel my toe te ftaan. (zinnen,
'k Verkryg daarvoor een' fchat, te ftreelend' voor myn
En dien een held alleen door zuivre deugd moest winnen.
Ach! is uw lieve hand het loon der trouwloosheid?
Wierd eenig booswicht ooit met fchooner gift gevleid?
Maar, morrende onder 't juk, waardoor ik my voel prangen,
Vrees ik niet om uw hand tot wreeder prys te erlangen:
Doch zo ik u verried, als ik uw' wil volbragt...
De vrindfchap van den vorst, weleer by u geächt....
Hoe! hy, ziende in uw ziel die zoete neiging blaken,
Zou naar niets anders dan alleen naar vrindfchap haken?
'k Geloof u. Maar, vorstin, ik ken uw edel hart:
De wraak baart dien zy ftreelt fomtyds ondraagbre fmart.
De wroeging kan de wraak te fpade in rouw verkeeren,
En u hem vloeken doen wiens drift u hulp dorst zweeren.

VITELLIA.

Wanneer de wraak in ons om vadermoord ontftaat,

Dan is de woede deugd, de wroeging euveldaad.
Hoe! waant gy dat myn haat lafhartig zal bezwyken?
Zal 't hoonen van myn' moed uw liefde my doen blyken
Verdenk myne inborst niet, die nimmer laf kan zyn;
De lafheid voege uw hart, maar nimmer aan het myn'.
Ik merk gy tracht uw' schrik een' schyn van grond te geven:
Het nadren van den vorst doet reeds uw' boezem beven;
Gy vreest dat zich myn haat tot hem te zwak bevind.
Die my zo kwalyk kent heeft die my ooit bemind?

SEXTUS.

Of ik u min? helaas! mogt my dit twyfel baren!
Door welk eene euveldaad moet ik u zulks verklaren?
De min, wier wreed geweld my 't grievendst wee bereid,
Eischt van myn fiddrend hart voor u gehoorzaamheid.
Ik voel als yvrig vrind en minnaar, wiens gedachten,
Hoe boos of deugdfaam, niets dan 't woeden billyk achten,
Terwyl de knaging reeds myn bange ziel verslind,
Dat, schoon myn mond u doemt, myn hart u echter mint.
Ach! kunt gy grooter zege op myn gemoed begeeren?
Ik, die myn liefde vloek, kan haar niet overheeren.
Zie hoe de reden zwicht in 't hart waar gy gebied:
Gy trekt my van myn' pligt, en gy verblind my niet;
Gy overwint me, en nooit hebt gy myn' geest bedrogen;
Myn gruwzame aanslag zelf is strafbaar in myne oogen;
'k Volbreng, daar myn gemoed de deugd op 't hoogst waardeert,
Een schriklyke euveldaad, omdat gy zulks begeert.

VITELLIA.

Ik wil niet dat ge uwe eer door snoodheid zult bevlekken.
Hy die myn wraak verfoeit zal haar niet grootsch voltrekken.
Ik dacht dat liefde en eer my, in myn' bittren rouw,
Een' vaderwreker in myn' minnaar schenken zou;
En dat Vitellius in myn' gemaal, rechtvaardig,
Een' heldenzoon verdient, zo groot een' vader waardig.
Noemt gy myn groot ontwerp een schandelyk bestaan?

Dien

Dien andren met uw deugd: ik min myne euveldaên.

SEXTUS, *op eene trotse wyze.*

ô Wreede! ik moest zulks doen. 'k Zocht meer dan ééns
myn zinnen,
Ter spyt van uwe wraak, grootmoedig te overwinnen.

Haar op eene tedere wyze aanziende.

Maar vruchtloos strydend' met een schoonheid alles waard',
Heeft myne pooging slechts myn ketenen verzwaard.
Myn wankle fierheid noopt me om ongeveinsd te spreken:
Ik wilde voor uw oog myn boeijen stout verbreken;
Maar ach! door u te zien gevoel ik dat het juk
't Gene ik verwerpen wil my prangt met zwaarder druk.
Ik vlieg naar 't eedgespan: 't heeft my tot hoofd verkoren.
Vernieuwen wy met schrik den eed voorheen gezworen.
De hoop op uw bezit ontschuldigt my in schyn...
Ach! wie zou met die hoop niet haast misdadig zyn!

DERDE TOONEEL.

VITELLIA, TULLIA.

VITELLIA.

De min, die hem verblind, zal my doen triomferen.
Schoon hy 't heeläl regeert, ik, ik zal hem regeeren.
Der vorsten opperheer buig' voor myn heerschappy,
En Agrippinaas geest herleve op nieuw in my!

TULLIA.

Prinses, zal Lentulus, door minnenyd gedreven,
Dooit dulden dat ge u zult aan Sextus overgeven!
Ik, die zyne inborst ken, ducht in zyn stout bestaan
Een heimlyk inzigt om den vorst te doen vergaan.
Daar Sextus door uw' echt zich met een' rang mag stree-
(len....

VITELLIA.

Ik wil dat hy 't gezag met Lentulus zal deelen.
Ik ken de kroonzucht van dien trotsen bloedverwant:
Ik had hem 't gantsche ryk geschonken, en myn hand.
Maar die hoogmoedige zou over my regeeren,

En ik wil geen' gemaal wiens wetten ik moet eeren.
ô Ryk, naast Titus hart, myn hoogfte lust op d
aard'!
Verheven fchat, met recht de grootfte kwelling waard'
Vergoe't verlies eens helds, wiens oog myn'boezem griefde
Zo troost uw grootsch bezit myn fel gehoonde liefde!

TULLIA.

'k Zie Lentulus.

VIERDE TOONEEL.

VITELLIA, LENTULUS, TULLIA, ADRIANUS

LENTULUS.

Vorstin, haast ziet ge uw' wensch volbragt
Men flacht uw' dwinglands zoon voorzeker deze nacht.
Ons moedig eedgefpan, reeds vaardig, zal, ten teeken
Van 't uur des flags, den brand in 't kapitool ontfteken
Uw naam ontvonkt elks moed; myn yver vind gehoor;
Myn zucht tot wraak dringt zelfs tot aller harten door.
Men moet zo groot een drift niet in haar' aanwas ftooren:
De wroeging word fomtyds in weinig tyds geboren.
Naardat men 't gunstig uur verwareloost of acht,
Word ons onfeilbaar fchade of voordeel toegebragt.
De moed, dien 't eedgefpan ten dienste uws wroks doet
blyken,
Kan, als een wankle drift, op Titus komst bezwyken,
Gy weet hoe listig hy de harten overwint.
Ach! die gevloekte kunst maakt my noch meer ontzind!
ô Prins, wiens ftam ik haat, had ik u reeds doen fneven!
Zyn troon, met bloed befpat, zal u voldoening geven,
Als myn zeeghafte vuist, tot kwyting van myn' pligt,
Zyn rookend hart u toont en ftervend aangezigt.

Haar fterk aanziende.

Gy fiddert?

VITELLIA.

Ik? Gy dwaalt. Mogt ik, om my te wreken,
Hem 't eerst, voor aller oog, het haatlyk hart doorfteken!

LENTULUS.

Dit past myn' arm, ten minfte ik doel op deze daad,
Schoon Sextus, aangefpoord door fchandlyke eigenbaat,
My zulk eene eer ontrukt... Hoe! zou hy fchaamtloos
trachten
My de eer te ontwringen van uw' dwingeland te flachten?
Zou hy, ten loon dier daad, uw hart, dat dierbaar pand,
Verwerven, daar het myne om u van liefde brand?
Verfchoon myn' minnenyd. Gy zaagt my 't krachtloos
zuchten, (vlugten.
Door liefde in 't hart ontftaan, ten dienst der wraak ont-
Een dwaze drift, ontftaan uit laffe minnefmart,
Zal weinig zyn geächt by een grootmoedig hart.
'k Wil my voor u wat meer dan zuchten onderwinden.
Gy moet in uw' gemaal uw' vaders wreker vinden.
Men wreekt u, en door wien? ... Ach oordeel zelf,
vorstin!
Heeft Sextus, tot uw' troost, ten blyke van zyn min,
U iets dan zwakke klagt en laf geween gefchonken?
Daar door myn drift myn liefde op 't klaarst is uitgeblonken.

VITELLIA.

Uw taal verwondert my, ik had die nooit verwacht.
Hoe! hebt gy ooit met ernst naar myn bezit getracht!
Ik kan voor u niet zyn; en gy kunt licht bedenken
Wat my tot Sextus noopt, als hy zich my wil fchenken.
Zoude ik herroepen? ...

LENTULUS.

Neen: blyf aan uw woord getrouw,
Zo Sextus zelf zyn woord niet breekt, uit laf berouw.
'k Zal, zo hy u verdient, zelfs zonder nyd, gedoogen
Dat hy den echt met u voltrekke voor myne oogen.
Maar 'k fta met recht verbaasd dat ge aan dien wanklen held,
Die beeft om zyn belofte, ons beider noodlot ftelt.

Zyn

Zyn wroeging meld misschien den vorst alle onze daden.
Een die zyn' vrind verraad kan zyn meestres verraden.

VITELLIA.

Weläan: 't is licht te zien, in dees gesteltenis,
Of de argwaan, die u kwelt, gegrond of ydel is.
Zo Sextus arm my wreekt zal ik den held beminnen:
Gy zult, wanneer hy beeft, myn gunst en liefde winnen.
Dit hart, waaröm men u zo driftig yvren ziet,
Is 't loon eens wrekers, maar eens laffen minnaars niet.
De wraak moet dezen dag alleen myn lot volmaken.
Voor hem die Titus straft zal ik in liefde blaken.

VYFDE TOONEEL.

LENTULUS, ADRIANUS.

LENTULUS, *terwyl zy vertrekt.*

En ik, die Sextus straf, dwing u tot mynen echt.

Tegen Adrianus.

Die toeleg, wreed in schyn, verwondert u met recht;
Maar hoor waaruit die spruit, gy zult dien billyk achten:
Zou Sextus strafloos 't loon voor myn bedryf verwachten?
Myn staatzucht vormde alleen dat vreeslyk eedgespan,
Waarvan ik alles naar myn' wensch verwachten kan.
Ik doe voor hen, die stout met my naar glori streven,
All' wat de staatkunde ooit een' stervling in kan geven:
Ik doel op 't hoog gezag, wat ramp my dit ook brouw',
En waant gy dat ik zulks met Sextus deelen zou?
Met hem, die in 't ontwerp, waarmeê we ons heden streelen;
Alleen de lage rol van moordenaar wil spelen?
Die hoop, Vitellia, heeft vruchtloos u verblind!
Die fiere, die, ô spyt! aan Sextus zich verbind,
Wil, op zyn' naam, met my den Roomschen staat regeeren:
Zy weet wel, zo ze my op haar deed triomferen,
Dat zy, meer door belang bestreden dan door min,
Een' keizers egaê wierd, veeleer dan keizerin;

Zy zou, vorstin in schyn, een naam die haar doet vreezen,
Slechts de edelste onderdaan van my, haar' meester, wezen.
Ziedaar 't belang, myn vrind, dat haar doet overslaan
Tot Sextus, wien myn list welhaast zal doen vergaan.
'k Moet myn getergde spyt, hoewel met smart bedekken,
In hoop dat my zyn val tot voordeel zal verstrekken.
Dat Rome, om Titus dood op Sextus fel verstoord,
Myn wraak op Sextus noeme een straf voor keizermoord.
Die list, reeds lang gevormd in myn getergde zinnen,
Doet, voor één hand vol bloeds, my aller harten winnen.

ADRIANUS.

Ja; Sextus moorde een' prins van Rome teêr bemind,
En wiens verwoede beul hier geen verschooning vind.
Ach! had de kryg den vorst in Azië doen sneven!
Men brengt met min gevaar zyn' broeder hier om 't leven,
Die, van ons volk gehaat, noch rouw verwekt noch smart.
De prinsen geven blyk van hunnen vaders hart:
De een toont zyn deugden klaar, en de andre zyn gebreken;
Men hoort met roem van d'een', met schrik van d'andren (spreken.
Maar zou Vitellia de hand die 't hart doorstiet
Van Sextus, dien zy mint, aanvaarden? denk zulks niet.

LENTULUS.

Van Sextus, dien zy mint? Ach! keer uit uw verblinding:
Die minnenyd is valsch, dit leert my de ondervinding.
Ik zag Vitellia, zy heeft myn' geest bekoord.
(Ik hoor de min gelyk elk trotse ziel haar hoort;)
Haar vleijende in haar' haat doorgrondde ik haar gedachten:
Zy scheen myn' yver voor haar' toeleg weinig te achten;
Maar door één enkle list, volvoerd met kloek beleid,
Vond ik my haast verlicht in myne onzekerheid;
Geene omweg, van wat aart, heeft my belet te ontdekken
Al 't gene in haar voor my die koelheid kon verwekken.
Ik maalde Sextus af als wankelbaar van aart.
Dit heeft die fiere rouw noch fiddering gebaard;
Maar toen ik haar den vorst zieltogend' bragt voor de oogen,
Was trotsheid, moed en wraak op éénen tyd vervlogen.

Haar

Haar ſchrik, vergeefs ontveinsd, verbant myn twyfeling.
De minnaar dien gy vreest baart my geen ſiddering.
Vorst Titus word bemind van haar die hem wil ſtraffen,
Omdat hy haar verſmaad; zy wil zich wraak verſchaffen;
Doch deze, in rouw verkeerd, als liefde in 't hart herleeft,
Stort zich op Sextus neêr, als Titus door hem ſneeft.
Vitellia zal zich aan 's keizers wreker huwen;
De beul van 't geen zy mint zal eeuwig haar doen gruwen.
Weet dat ik Sextus als een' wanklen held beſchouw,
Die trouwloos worden kan, uit vrees voor naberouw.
Hy voelt, in ſpyt der min, zyn hart tot vrindſchap neigen:
Die burgerlyke deugd is weinig ſtaatsliên eigen:
Men ſmoore in zyn gemoed haar ſtem, op dat de min,
Door argwaan aangeſpoord, de vrindſchap overwinn'.

Einde van het eerſte bedryf.

TWEE-

TWEEDE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

SEXTUS, *alleen.*

Sextus! 't aklig uur is eindlyk dan geboren,
Vaarin de liefde uw deugd moet in uw' boezem ſmooren!
)e held, dien gy bemint, en die u acht, genaakt;
'e vrind, die naast de goôn uw' heilſtaat heeft volmaakt;
y komt: hy wil uw vreugd door zyn geluk vergrooten...
y reikt uw' arm hem toe, om hem door 't hart te ſtooten!
ndankbre! .. Titus! ach! daar zich 't heeläl verblyd',
n weêr met u herleeft, nu gy behouden zyt,
ort Sextus, door uw gunst ſchier tot uw' rang verheven',
en' bittren tranenvloed, omdat hy u ziet leven:
ı, ſchoon elk om uw heil de dood wilde ondergaan,
: wenschte uw dood, die my van gruwlen zoude ontſlaan.
y leeft door gunst der goôn, die mynen wensch verſmaad-
ch! ik ben tegen dank verpligt tot euveldaden. (den.
o ik den eed verbreek, dien my de liefde ontwrong,
'erf ik een dierbre bruid, naar wier bezit ik dong;
'e ziel myns levens. Goon! kan Sextus ooit gedoogen
'at hem Vitellia voor eeuwig worde onttogen?
y in een' andren arm! ô Spyt! ô Zielverdriet!
: Derf haar om Titus, en helaas! 'k behou hem niet.
ſyn wreede minnares en woeste medeminnaar...
y nadert. Sextus, ach! wees van uzelv' verwinnaar.
ie wrevle loozäart tracht, in myne onlydbre ſmart,
'e ontroering gaê te ſlaan van myn beſtreden hart;
y waakt op myn bedryf veel ſcherper dan voordezen;
yn oog is afgericht om in elks hart te lezen...
'en ſpreek' hem ongeveinsd, bedwingen we ons niet meer;
pdat zyn list my blyke, en ik die van my keer'.

TWEEDE TOONEEL.

SEXTUS, LENTULUS.

LENTULUS.

Myn vrinden zyn gereed om, zo wy hen verzellen,
Het lot van de aarde en Rome in onze hand te ftellen;
Maar, zo myn achterdocht niet fteunt op valfchen fchyn,
Dunkt my de tyd daartoe noch niet naby te zyn.
Ik zie de keizer heeft van Sextus niets te duchten.
All' 't gene ik merk dat in 't geheim uw hart doet zuchten,
Voorfpelt een flecht gevolg aan 't geen gy door uw' moed
Hebt ondernomen voor uw wraak en minnegloed.
Wie bevend' trekt ten ftryde is waarlyk half verwonnen.
Wie ftuit dat fchoon ontwerp zo ftout door u begonnen?
Ik waande dat men u voor held erkennen zou,
Door 't grootsch verzaken van 't lafhartig naberouw.

SEXTUS.

Moet dan een heldenziel geene eedle wroeging vreezen?
Of kan men nooit een held bevryd van bloeddorst wezen?
Zo 't nadrend naberouw my 't grievendst wee bereid,
Noem dan myn fiddring deugd, maar geen lafhartigheid.

LENTULUS.

Dat is een vreemde taal van 't hoofd der eedgenooten;
Zy kan den argwaan, die myn ziel beklemt, vergrooten,
En jaagt in 't kort elks hart een doodlyke yzing aan.

SEXTUS.

Die yzing zal my nooit in 't minst verbaasd doen ftaan.
Een fnoode wantrouwt elk in gruwzame euveldaden.
Een fmeder van verraad vreest dat hy word verraden.
Maar myn verliefde drift kan borg zyn voor myn trouw;
En zo men trouwloos word uit vrees voor naberouw,
Een minnaar zal, hoe fterk door zucht tot deugd gedreven,
Niet roekloos 't geen hy mint der wraak ten prooije geven.

Zie

Zie daar myn trouw geſtaafd door zulk een dier belang;
Doch 't is geen zekre borg voor 's keizers ondergang.
Helaas! myn razerny hoe licht zult gy bezwyken?
'k Zal mooglyk u myn trouw tot Titus val doen blyken;
Maar licht ontwringt de ſchrik, die reeds myn ruſt verſtoort,
Myn vuist het gruwzaam ſtaal geſchikt tot keizermoord;
Ja zelfs dit oogenblik ziet gy myn' moed vervlogen;
Ik ſidder door den ſchrik myns misdryfs voor uwe oogen.
Voor hoe veel weldaên, goôn! heeft my de min verblind?
'k Was in myn vroege jeugd van Titus teêr bemind,
'k Was zyn vertrouweling: hy deed myn heilzon ryzen;
Myn leeftyd is een reeks van Titus gunstbewyzen.
Ik pluk reeds vyftien jaar hier zo veel vruchten van,
Dat ik in myn geluk niets meer begeeren kan.
Gy en ons eedgeſpan doen ſlechts een' keizer ſneven;
Maar ik, ondankbaar vrind, door ſnooder drift gedreven,
Verhef verwoed den dolk, ô onverdraagbre ſmart!
Om de oorzaak van myn heil te ſtooten door het hart.
Afgryslyke euveldaad!... ô Felgeterde goden!
De wroeging pynigt reeds myn hart met duizend dooden.

LENTULUS.

Wie 't lot der waereld ſchikt in zynen fieren geest,
Moet niet gelyk 't gemeen voor wroeging zyn bevreesd:
Zyn oog, niet afgeleid door laffe zielverblinding,
Moet ſtaren op het loon dier moedige onderwinding,
En, vry van 't ſchandlyk juk, den zwakken toebereid,
Alleen naar lauwren ſtaan door ware dapperheid;
De ſtem der heldeneêr moet al zyn gangen richten. (ten.
Standvaſtigheid verwint; doch 't wanklen doet ons zwich-
Ik was weleer ontroerd in 't ſtryden met de deugd;
Maar myn ſtandvaſtigheid verwon die, tot myn vreugd.
De vorst heeft deugden, ja; ik moet die mooglyk eeren:
Doch heeft men hem altyd die deugden zien waardeeren?
Door tien tirannen wierd zyn zetel vastgezet
In dierbaar burgerbloed, na 't ſchenden van de wet.
Ik evenaar den vorst in eerzucht; maar myn pooging,

Door dier belang gevormd, doet zien, in haar beöoging,
Dat ik, die geen gevaar in keizermoord besef,
In onverwrikbren moed vorst Titus overtref.
Laat ons, door nut belang in eedle woede aan 't blaken,
Alleen door onze vuist ons heil bestendig maken. (paald.
Geen schrik voor 't vorstlyk oog heeft ooit myn' arm be-
Het ryk, het ryk, myn vrind! word nooit te duur betaald;
Wie 't stout aanvaarden durft verdient de wet te geven.
't Geweld beschermt een' vorst, doet de onderdanen beven;
Ja 't is 't geweld alleen, dat, schoon de oprechtheid spreekt,
De scepters vormt en kneust, de wetten maakt en breekt.
Hoe! laat ge u door de deugd eens meesters laf verblinden?
Kunt ge aan een' valschen glans zo veel behagen vinden?
Hebt gy noch niet geleerd, door lange ervarenis,
Dat deugd in een' tiran een strafbre kunstgreep is,
Die ons 't ondraagbaar juk met lydsaamheid doet dragen?
Die list, die 't menschdom houd in ketenen geslagen,
Verduistert voor ons oog, ten dienst der oppermagt,
Den last ons door 't bestier eens dwinglands toegebragt.

SEXTUS.

Ach! Titus goedheid dwingt het volk om hem te minnen;
Gelukkig dat de haat in uw getergde zinnen
De zucht tot hoogen rang zo streelend bystand bied!
Maar 't vleijend zelfbelang verblind myne oogen niet.
Nu ik den afgrond zie waarin ik word gedrongen,
Ja nu me een strafbre min tot boosheid heeft gedwongen,
Zegt my de stem der deugd, die 't hart van druk verlost,
Het ryk kost u te veel als 't u een misdaad kost.
Wie heeft óns 't recht vergund om door verraders klingen
Een' staf, door deugd verdiend, den vroomsten vorst te ontwringen?
Toont zich de waereld niet om haren heer verblyd
Als ze om verlenging smeekt van zynen levenstyd?
Heerscht Titus in een ryk, gevest in bloed en tranen:
De onwraakbre liefde van ontelbare onderdanen
Rechtvaardigt hem genoeg in 't pralen met de kroon.

De

e Tiber ſmaakt met vreugd de vrucht van zyn geboôn.
eeft Rome ooit min den last gevoeld van 't ſtreng regeeren
oen 't noch een ſpeeltuig was van trotſe burgerheeren?
ier heerscht de wet alleen; vorst Titus heerscht hier niet;
'k burger is een vorst in zulk een ryksgebied.
e vorst is ſlaaf des ſtaats waarin hy is verheven:
y ſmaakt het minst van 't heil ons door zyn deugd gegeven:
eniet hy voor de zorg ten beste van 't gemeen
ts anders dan den last van deze zorg alleen?

LENTULUS.

oe licht vergood men ons in 't opperſte vermogen!
en vorst ſtreelt door zyn list 's volks licht benevelde oogen.
e grootſte deugd blinkt in den laagſten rang niet ſchoon;
aar de allerkleinſte zelfs blinkt godlyk op den troon.
Doch eindlyk toont uw hart voor Titus zich genegen:
e dwaling heeft op u dan de overhand verkregen;
erraad ge uw zielbeminde om hem, die u misleid?

SEXTUS.

min Vitellia... helaas! in eeuwigheid.

LENTULUS.

aar zyn 'er meer bereid om voor haar heil te waken;
ie, hopende op haar hand...

SEXTUS, *driftig.*

Dat zy dien yver ſtaken...,
ch! opdat Sextus haar, die hy bemint, verdien',
oet zyn verliefd gezigt ſlechts medeminnaars zien.

Op eene ſchimpende wyze.

e zucht die u beziekt om opperheer te wezen
oet my in u, myn vrind! geen' medeminnaar vreezen;
n 't lot toont my deez' dag, die beider wenſchen vleit,
onze neigingen een heilzaam onderſcheid.

LENTULUS.

ch! verr' van minnenyd... De vorst is reeds in Romen:
et volk, door hem te zien, van blydſchap ingenomen,
erkondigt door gejuich, uit dwaze liefde ontſtaan,
at de afgod van den ſtaat het krygszwaard is ontgaan.

'k Zie Annius genaakt, om hier, naar elks verlangen,
Den aangebeden vorst, tot Romes hoon, te ontfange
Ik, die, vol ongeduld, reeds haak naar zynen val,
Verwacht dat zich uw arm het eerst verheffen zal.

Hy vertre

SEXTUS.

Goôn! moet men in 't verraad met zulke monsters lev
Ik zie den wyzen vrind, wiens strengheid my doet bev
Hoe vrees ik zyne deugd! Ach! myn ontroerde gees
Was toen ik deugdsaam was nooit voor zyn oog bevree

DERDE TOONEEL

ANNIUS, SEXTUS

ANNIUS, *schielyk naderende*.

Myn vrind, beschouw dit hart, door 't naar bericht v
Dat snoode Lentulus den keizer durft belagen. (slag
Ach! word zo vroom een' vorst zo wreed een lot bere
Men voed door gunst op gunst, zo 't schynt, de ondankba
Bezwaarlyk zal de held een' snooden argwaan voeden: (he
Hy, op zyn deugd gerust, zal geen verraad vermoed
Hy waant dat elk, als hy, in 't hart de oprechtheid mi
En dus in elk te zien all' 't geen hy in zich vind. (k
Maar 't snood verraad barst uit; en, daar 't zich wil ontd
Men vorsch' hen uit die 't ryk zo groot een' schrik verw
De staat vertrouwt ons 't heil van Titus dezen dag. (k
Zy die hier zorgden in zyn afzyn voor 't gezag
Bewaken 't vaderland als zy dien vorst bewaken:
De zorg voor zyn behoud moet ons bekommerd mak
Uw vriendschap spreke alleen in Titus doodsgevaar,
Opdat men 't edelst hoofd voor 't yslykst lot bewaar':
Zy wake; en doe uw drift, door staatszorg schier verdrev
In de afgematte ziel, tot Titus heil, herleven.

SEXTUS.

Helaas! ik weet te veel van 't schandelykst beleid. . .

Z

edaar, myn vrind! den grond van myn droefgeestigheid.
h! mogt uw ftrenge deugd, in 't vloekverbond te ontdekken,
n'al te ondankbren vrind aan 't yslykst kwaad onttrekken.
: keizer komt.. ô Liefde! ô bron van 't fnoodst verraad!...
e leeft 'er die een hart zo ryk van deugden haat!

VIERDE TOONEEL.

ITUS, SEXTUS, ANNIUS, *Raadsheeren, en Wachten. De keizer zet zich op den rykszetel. De twee Raden plaatfen zich aan zyne zyden, de een ter rechter, en de ander ter flinkerhand. De Raadsheeren plaatfen zich aan beide zyden van den rykszetel, en de Wachten ftellen zich achterwaarts.*

ANNIUS.

Wat heil beftraalt den ftaat, wiens ramp ons lang deed (beven!
' 't gene ons heil volmaakt zien we op één' dag herleven!
meinen! Titus leeft: en nu ge in 't ryksbewint
hem uw' vader, hy in u zyn kindren vind,
ogt gy, daar u de goôn doen op hunn' zegen roemen,
ez' grooten dag met recht den fchoonft' uws levens noe-
yn vorst! verbeeld u eens den algemeenen druk, (men.
: aller harten prangde in 't kwynend ftaatsgeluk,
zult de vreugd des volks te meer rechtmatig keuren.
ef wat doodsch verdriet het vaderland deed treuren:
e menig onderdaan ontlastte zyn gemoed,
ar 't zuchtte om uw gevaar, door eenen tranenvloed!
Vas, als men gadefloeg den fchrik die elk deed beven,
't heil der waereld was gefchakeld aan uw leven.
trouwfte gemalin treurde om haar' echtgenoot,
ltogende in haar' arm; maar meer om uwe dood.
gryzäarts riepen: Goôn! is Titus omgekomen?

Waaröm niet vóór zyn' val ons 't haatlyk licht benomen
Hun zonen minden u, zelfs in hun tedre jeugd,
Men zag hen, nu voortaan hun arm uw heldendeugd,
Zo heerlyk in hûn oog, niet meer zou kunnen baten,
In 't zuchten om uw dood hun eigen leven haten.
Nooit zag men voorbeeld van meer jammer en misbaar
Gantsch Rome fcheen ontvolkt, behalve voor 't altaar
In 't hooggewyde koor; daar fmeekten de onderdanen
Het godendom voor u met ongeveinsde tranen.
De tempel, daar men niets dan bittre droefheid zag
Op elks befchreid gelaat, weêrgalmde van 't geklag,
En fcheen nu 't naar verblyf van trouwe huisgenooten
Wier hart voor alle vreugd voor eeuwig was gefloten,
Omdat de wreede dood hunn' vader had ontzield,
En hen niet door haar' fchicht op éénen tyd vernield.

Tegen den Raad.

Gy moogt door gunst der goôn om Titus u verblyden
Het fcheen dat zy, getergd, ons zulk een' vorst benydde
Doch midden in 't gevaar verlengden ze, om den fta
Te redden, en 't heelál, zyn' dierbren levensdraad.

Tegen Titus.

De Hemel kan met recht u 't heil des volks betrouwe
Zyn gunst doe ons u lang in 't hoog bewint aanfchouw
Dat ons uw zagt beftier nooit onbehaaglyk fchyn'.
Wie alle harten wint moest nimmer fterflyk zyn.

TITUS.

Deugdlievend heldenvolk! gevormd om te overwinne
Ik zou ondankbaar zyn door u niet teêr te minnen.
Helaas! het fmartlyk wee, my door de goôn bereid,
Twee maanden lang gevoeld met zo veel hevigheid,
Deed myn geprangd gemoed een' wreeden uitflag duchte
En de enkle vrees, die my in al myn fmart deed zucht
Was dat ik in den bloei van mynen levenstyd,
Dien ik alleen aan u, myn kroost, had toegewyd,
Ontydig fterven zou, daar ik voor u moest leven:
Die flag deed myne ziel, die nimmer beefde, beven.

Had my de dood ontzield in 't hevigst myner ſmart,
Gy derfden my alleen; ik derfde uw aller hart.
Ik merk de ſmart die u om myn gevaar doorgriefde
Een vorst ziet in de dood 's volks ware of valſche liefde.
Dank, Hemel! dat ge my in 't eind' te kennen geeft
Wat dit trouwhartig volk van my te vordren heeft:
Gy toont my zyne liefde; opdat ik, door 't bedenken
Dier drift, het meer beminne om 't meer geluk te ſchenken!
Verrukt door 't geen men ons ten roem der Cezars meld,
Haakte ik, als zy, naar eer in 't bloedig oorlogsveld:
Men zag me in myne jeugd de kunst des oorlogs eeren,
Der helden grootst vermaak, 't bederf der opperheeren:
De Donau en Jordaan verſchrikten voor myn vuist
En uitgetogen zwaard: onze adelaar, begruisd
Met ſtof en bloed, doch grootsch verſierd met lauwerbladen,
Getuigde aan beider boord van Titus oorlogsdaden.
Ik wil een grooter eer, dan die ik door myn ſtaal
Zo dier verworven heb in menig zegepraal,
Bedoelen, door de zorg van voor myn volk te waken.
Goôn! laat my door die zorg hen zo gelukkig maken,
Dat ik voortaan hen ſchenk', door myne liefde en vlyt,
All' 't gene ik heb verzuimd in mynen levenstyd.

Tegen den Raad.

Gy, helpt dien nutten last myn zwakke ſchoudren dragen:
Stelt my de rampen voor die Romes volk doen klagen;
'k Zal ziende door uw oog een' misſlag best ontvliên,
Door u in 't grootſte ryk den kleinſten ramp zelfs zien.
Menschlievendheid! doe my het heil des ſtaats beöogen:
Toon my de dwalingen verknocht aan 't ryksvermogen:
Maak dat myn volk in my altoos een' vorst aanſchouw',
Als ik, zynde in hun plaats, voor my begeeren zou;
Gy ſchenkt een' heerſchend' held den hoogen rang der go-
Hy evenaart hem meest die leeft naar uw geboden! (den:

ANNIUS.

Vergun dat Rome in u, die 't menschdom hoog waardeert,
De goôn, wier deugd gy volgt, in eenen tempel eert:

Men ſtichte u dien ten roem. Men eert de goôn door 't achten
Der deugd, die ons met recht doet op hunn' zegen wachten.
Verwinnaar van 't heeläl, die grootsch uzelv' verwint,
Ontfang den ſchat en hulde eens volks dat u bemint!
Wy allen wyden u . . .

TITUS.

Ik moet deez' yver laken:
Ik wil my wel bemind, maar niet aanbidlyk maken.
Ik durf u 't zwygen van een' ydlen lof gebiên;
Het is my roems genoeg wanneer ik roem verdien';
Gy moet my onbeſchroomd altoos te kennen geven
't Gene ik bedryven móet, niet wat ik héb bedreven.

Tegen den Raad.

Den ſchat, dien 't volk my ſchenkt, neem ik met blydſchap (aan;
Maar 't vry gebruik daar van zy ook my toegeſtaan.
'k Zal zo die word beſteed daardoor onze eer vergrooten:
Gy allen ſtemt gewis in 't gene ik heb beſloten,
Dewyl gy allen zucht om 't kwynend vaderland.
Denkt dat Vezuvius, (wiens gloeijend ingewand,
Uit zynen top gebraakt, verzeld van doodſche dampen,
Ons land op 't vreeslykst dreigt met de ysſelykſte rampen,)
Alree' een' aanvang maakt om 't ſiddrend ryk alöm
Te teisteren, ter wraak van 't grimmig godendom,
En 't klagend landvolk dwingt by hun bedolven daken,
Door felien hongersnood, de bange ziel te ſlaken.
Komt! ſchenken wy den ſchat die Romes gunst my bied
Aan 't volk dat ſchuldloos zucht door pynlyk zielsverdriet;
Het zoekt zyn' troost aan my in zyne onlydbre plagen.
De vrucht des overvloeds moet de armoede onderſchragen.
Romeinen! 't gene ik ooit den goôn benyden dorst
Is hun menschlievendheid: die deugd verſtrekt een' vorst
Tot glorie by die goôn wier zorgen hem bewaren.
Rome is myn tempelkoor, uw harten zyn de altaren.
Men laat' me één oogenblik met Sextus hier alleen.

VYF-

VYFDE TOONEEL.

TITUS, SEXTUS.

TITUS.

Tree nader. Zie myn vreugd, en deel daarïn meteéén.
Op wat geluk, ô goôn! mag Titus heden roemen! (men.
k Hoor 't gantsch heeläl myn heil, verheugd, het zyne noe-
Wat is myn ziel gerust, geftreeld door zulk een vreugd!
Elk fterfling dankt zyn heil alleen aan myne deugd:
k Deed nochtans flechts myn' pligt Ik lees uit ieders oogen
Hoe teder 't hart my mint, door dankbaarheid bewogen:
Ik vind een' trouwen vrind in ieder onderdaan.
Dus durf ik onbefchroomd, en vry van allen waan,
Vertrouwen dat niet één van al myn onderzaten,
Zo hy voor Titus heil het leven moest verlaten,
Geprikkeld door de liefde en onverbreekbre trouw,
Zelfs zonder dat ik't eischte, in't minst het fparen zou. (ning
Maar hoe! gy zucht? kan 't zyn?'t Juicht all' op myn verfchy-
Behalve gy alleen: gy zwygt, en toont me uw kwyning.
Hoe! kwelt u dan altyd een zelfde zielverdriet?
Verdwynt het niet één wyl nu gy me wederziet?
Vergeefs heb ik getracht, toen 't volk my zag vertrekken,
Uit deerenis den grond van uwe fmart te ontdekken;
Uw affcheid baarde my eene onverdraagbre pyn,
Wyl ik geen deelgenoot in uw verdriet mogt zyn:
Ja daar ik 't fterfuur waande alree' te zyn verfchenen,
Duchtte ik dat Sextus nooit myn lykasch zou beweenen.
Maar eindlyk als uw vrind in uwen vorst herleeft,
Ja daar my ieder blyk van zuivre liefde geeft,
Vind zich myn teder hart door de ydle hoop bedrogen
Van in myn' arm uw' druk geheel te zien vervlogen.
Waaröm verbergt ge my den grond van uwen rouw?
Vertrouwt my Sextus min dan ik zyn deugd vertrouw?
Niets kan in 't hoog gezag myn zinnen meerder ftreelen
Dan dat ik in de fmart eens droeven vrinds mag deelen.
Goôn! hebt ge my gedoemd om in deez' held alleen

Een' troostlooz' vrind te zien, door ramp op ramp beſtreên
Ach, ſpreek! ontlast uw hart, wat angſten u ook kwellen
Zo ik door al myn magt uw rust niet kan herſtellen,
Denk dat een teder vrind uw ſmart ten halve heelt,
Als zyn belangloos hart daarin grootmoedig deelt.
Maar 'k merk 't is vruchtloos u den weg tot vreugd te banen
Hoe! gy beſproeit myn hand geſtadig met uw tranen?

SEXTUS.

Wierd aan uw voeten, vorst! wierd door myn' tranenvloed,
Myn ſnoode ondankbaarheid word door geen klagt geboet
Uw goedheid doet my meer voor myne misdaad gruwen
En een' verwoeden vrind zichzelv' uit wanhoop ſchuwen
Ik voel dat ieder woord, zodra ik u aanſchouw,
Myn ſiddrend hart verſcheurt door wroegend naberouw.

TITUS.

Uw droefheid is te groot; gy moet hare inſpraak ſmooren
Als ons een boezemvrind een klein verwyt doet hooren
Van min bemind te zyn dan hy zich had verbeeld,
Hy zy vernoegd op 't zien dat ons die taal verveelt.
Vergun me een onderhoud zo pynlyk af te breken.
Gy mint een voorwerp doof voor al uw vurig ſmeeken.

SEXTUS.

Helaas!

TITUS.

Ja; 't is de min die ge alles wyten moet:
Ik weet dat haar geweld ons tranen ſtorten doet.
Ik zie gy lyd de ſmart voorheen door my geleden;
Gy zaagt me eertyds, gelyk ik u thans zie, beſtreden
Door kwyning, wanhoop, woede en grievend zielverdriet;
'k Was zelfs gevoelloos voor de vreugd van 't ryksgebied,
Ik meen de ware vreugd van hart by hart te winnen.
Maar breng u evenwel één oogenblik te binnen,
Dat Titus, die altoos zyn' Sextus hoog waardeert,
En niet hoogmoedig de aarde in Romes wal regeert,
Zyn liefde om 't hart eens vrinds grootmoedig kon vergeten;
En dat gy, als dit hart door droefheid was bezeten,
Door vrindſchap mynen rouw teêrhartig hebt verzagt,

Die nimmer wierd verlicht door de eer der oppermagt.
Om haar die u versmaad in 't eind' te zien bewogen,
Zal de eerzucht moogelyk iets, uw min ten dienst, vermogen;
Wees de eerste in 't hoog gezag naast hem die u bemint.
'k Gaf u den naam van vorst en 't halve ryksbewint,
Indien myn' broeder, door die gift, tot spyt gedreven,
Niet wier gehoond en stof tot grimmigheid gegeven.
Wees keizer op den naam van raadsheer slechts alleen;
Wees, deelende in 't gebied, met dezen naam te vreên.
Ik ga: ik zal terstond hier wederom verschynen;
Ja uw herboren vreugd doe zelfs myn smart verdwynen.
Daar my de wreede liefde een eindloos wee bereid,
Vertroost me uw heil voor 't minst in myn rampzaligheid!

ZESDE TOONEEL.

SEXTUS, *alleen.*

ô Sextus! moet de schaamte en rouw u niet verteeren?
Hoe! moet de liefde in spyt der wroeging triomferen?
Ach, Titus! 'k wilde aan u myn ysselyk besluit
Ontdekken; maar hoe ras hebt gy myn' wil gestuit
Uw wondre goedheid grieft me, en baart my duizend dooden.
Welk een oprecht gemoed!.. Helaas! Geduchte goden!
Die vorst, u zo gelyk in onnavolgbre deugd,
Schenkt ons door zyn bestier op de aarde een hemelvreugd.
Maar ik, ik voel dit hart door zo veel drifts gedreven
Als ooit des afgronds poel een monster in kan geven:
Ondankbaarheid, verraad, arglistig staatsbeleid...
Myn ziel, ontrukken we ons aan zo veel heilloosheid!
Ontdekken wy den vorst... Wat opzet streelt myn zinnen?
'k Zal, zonder dat ik haar die ik altoos zal minnen
Door eerloosheid verdien, of hoon door laf verraad,
Myzelv' bewaren voor een gruwzame euveldaad.
Gy, Hemel! die zo groot een' toeleg my doet smeden,
Bewaakt den held dien ge acht om zyne uitmuntendheden;
ô Ja! gy toont ons dit. Wat heil baart myn besluit!
Ik red daardoor myn' vorst en win meteén myn bruid.

Einde van het tweede bedryf.

DERDE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

TITUS, ANNIUS.

ANNIUS.

Ja, vorst, gy ziet den raad, door in myn zorg te deelen,
Aan Sextus en aan my uw dier behoud bevelen.
Men rot in 't heimlyk t'ſaam': 't vergadren in de nacht,
En 't ſtil gemompel, 't welk, van dag tot dag met kracht
Vermeerdrende, ons voorſpelt dat wreede vloekgenooten...

TITUS.

Verdien ik dat myn bloed moorddaadig word' vergoten?
Is 't mooglyk? neen, myn vrind! uw yver houd geen ſpoor.

ANNIUS.

Uw heldenziel gaf nooit aan de achterdocht gehoor.
Had gy myn' doodſchen ſchrik wat meer geächt voordezen,
'k Zou, in 't gevaar, voor u thans min bekommerd wezen.
Dees ſtaat, die helden teelt, kweekt ook een laf gebroed,
Dat by een lage ziel een ſtrafbre trotsheid voed;
Dolzinnige yvraars, om 's volks heil in woede aan 't blaken,
Die, hunn' gelukſtaat moede, in 't hart de deugd verzaken;
Rusthatend volk, wier drift den buit, dien 't ſtout begeert,
Zoekt op het puin van 't ryk, door tweeſpalt omgekeerd;
Verharde monſters, die uw goedheid ſtout verſmaden,
Ondankbaar uit den aart, en ſchaamtloos in 't verraden.

TITUS.

Hoe! moet men ſtraffen doen elk die ſlechts iets misdoet?
De ſtrengheid baart min ſchrik dan hardheid aan 't gemoed
'T Is zorglyk om den mensch een denkbeeld in te drukken
Van alles wat den naam verdient van gruwelſtukken:
Zy zagen dag op dag dan nieuwe gruweldaên,
En 't voorbeeld kan den mensch tot kwaad doen overſlaan;
Dit kan ſomtyds de ſchuld des ſtervelings verlichten.

Die

Die 't kwade weinig kent zal weinig kwaads verrichten.

ANNIUS. (deugd.

Een vorst die 't kwaad niet ftraft waagt ieders zwakke
Maar waaröm Lentulus herroepen? 't Is zyn jeugd
Die, driftig en ontzind, hem noopt zyn hulp te toonen...

TITUS.

Men moet dan om zyn jeugd zyn dol beftaan verfchoonen.

ANNIUS.

Ach! fints zyn wederkomst heeft menig valsch gerucht,
(Gehate uitwerkfels van zyn muit- en lasterzucht,)
Ten fchimp van alle uw goede en wyze ryksbevelen...

TITUS.

Kan hy door lastertaal myn' roem zyn' glans ontftelen?
Zo Rome die gelooft, dat Rome my befpied';
Myne eer loopt geen gevaar wanneer 't myne onfchuld ziet.
De lastraar zal myn deugd op nieuw roemruchtig maken;
'k Zal door weldadigheid hem de ontrouw doen verzaken.

ANNIUS.

Uw menschlyk hart vind tot vergeving honderd reên,
En om te ftraffen vind uw deugd 'er naauwlyks één. (men.
Wees min menschlievend, vorst! om boosheên voor te ko-
De vrees voor ftrenge ftraf kan de ondeugd best betoomen.

TITUS. (lyk hart.

Neen; zagtheid fmoort die best door fchaamte in 't menſch-
Uw ftreng gemoed, myn vriend, in 't ftaatsgevaar verward,
Kan, door te groot een deugd, uw' yver niet bedekken.
Ziedaar 't geen uw gedrag een weinig kan bevlekken.
Maar zie wat eedle zorg op Titus 't meest vermag:
De liefde tot myn volk moet blyken dezen dag.
'k Zal door een nieuw beftaan de harten meer verpligten;
Hun liefde toont de myne all' wat ik moet verrichten.
De tederheid myns volks, die vrucht van myne deugd,
Het fchoonst gefchenk dat ooit myn zinnen heeft verheugd,
Doet ieder weldaad in een' dierbren pligt verkeeren
Door eedle dankbaarheid, een deugd die elk moet eeren:
'k Heb met zo groot een deugd myzelv' met ernst beraên;

Hare

Hare inſpraak zegt myn hart all' wat ik moet beſtaan.
Wat voordeel trekt de ſtaat uit Berenices ſchande?
'k Volbragt ten halve ſlechts een noodige offerhande,
Toen ik den raad voldeed door 't afſtaan dier vorſtin.
Men waant dat ik noch zucht om 't voorwerp myner min,
En dat ik haar myn hand in 't heimlyk heb beſchoren,
Nu ik geen Romeinin tot heden heb verkoren.
Ik zeg noch meer... Helaas! gy kent myn' broeders aart:
Deze is het die myn hart de grootſte kwelling baart.
ô Rome! zou myn liefde, als my de dood doet ſneven,
Uw kindren dien barbaar tot vorst en vader geven?
Ach! zou u myne zorg niet ſchenken dan alleen
De ſmart van hare vrucht verwoed te zien vertreên?
Helaas! uw bittre ramp ſcheen reeds naby te wezen; (zen!
'k Moest daar de dood my dreigde uw nadrend onheil vree-
Ik zuchtte om myne liefde, omdat, naar allen ſchyn,
De droeve val des ſtaats haar wis gevolg zou zyn;
Myn min ſcheen my te ſpaê met naberouw te kwellen.
De Hemel ſchenkt my 't licht; 'k zal myn vergryp herſtellen.

ANNIUS.

Ach, vorst! de Hemel zelf maant u in 't heimlyk aan
Tot alles 't gene uw deugd voor Rome moet beſtaan.
Uw doelwit was voorlang de wensch van alle uw ſtaten.
Ik had my hieromtrent vrymoedig uitgelaten:
Maar vorsten u gelyk, door 't godendom verlicht,
Volbrengen zonder raad van iemant hunnen pligt;
Zy hooren wel de ſtem der vrindſchap aan; maar echter
Behouden ze in hun hart hun godſpraak en hunn' rechter.
Men vleit zich met uw' echt, ô vorst! in Romes wal;
Men eischt niets meer van u: ô ja! 't verheugd heeläl
Wenscht, nu gy 't blyk op blyk van liefde hebt gegeven,
Dat gy, tot zyn geluk, moogt in uw kroost herleven.

TITUS.

Ach! meld my, om myn' geest van twyfeling te ontſlaan,
Aan wie de ſtem des volks myn hand liefst toe zal ſtaan:
Dewyl ik om den ſtaat de ſtem van 't hart moet ſmooren,

Aan-

.anvaard ik ftraks de hand door Rome my befchoren.

ANNIUS.

)nze achting voor uw deugd dwingt u niet langer; neen,
Jw keur, de vreugd van Rome, is Romes keur meteén.
Gun dat uw volk, wier zorg fteeds waakt voor uw belangen,
)en uitflag van zyn' wensch moge uit myn' mond ontfangen.

TWEEDE TOONEEL.

TITUS, *alleen.*

Keizer, waarlyk flaaf, fchoon ge alle vorsten tart!
Jw hand zal dan 't gefchenk niet wezen van uw hart?
Jeen! 't is een gift des ftaats, wat drift u moge ontroeren.
)e ftaf regeert den vorst gewoon den ftaf te voeren.
Voldoen wy Romes wensch; opdat myn echtbefluit
)e bitfe tweedragt in 't bloeddorftig woeden ftuit'.
Tegen de wachten, die zich in 't verfchiet onthouden.
)at Lentulus verfchyn'. Laat ons, in 't hart bewogen
Aet Romes volk, de bron eens burgerkrygs verdroogen.
k acht Vitellia: ik kroon haar; fchoon dit hart,
)at ik haar fchenken móet, zich overgeeft met fmart.
Vat wreede gift! .. ô Zucht! gy zoud myn' roem verraden;
Ge ontluiftert in myn oog den glans van myne daden...
Rampzalige opperheer! denk dat ge uw volk deez' tyd,
Dien gy door ydle klagt verwaarloost, fchuldig zyt.

DERDE TOONEEL.

TITUS, LENTULUS.

LENTULUS, *ter zyde, met een' dolk in de hand, dien hy fchielyk verbergt.*

Wat wil hy? Van myn wraak is hem bericht gegeven;
Maar 'k zal, gewapend, niet dan ftreng gewroken fneven,

TI-

TITUS.

Tree nader Lentulus. Gy weet hoe ons geflacht
Gewoed heeft op elkaêr, om de eer der oppermagt.
Hoewel Vefpafiaan' in 't waerelddwingend Romen
Den ftoel der Cezars, naar elks wensch, had ingenomen
En zich bevestigd zag door 't volk in 't ryksgebied;
Ja fchoon hy, zuchtende om Vitellius verdriet,
Aan my bevolen heeft, uit gunstryk mededoogen,
Dat ik de tranen van Vitellia zou droogen;
Noch hoopte ik vruchteloos den aangeboren haat,
Die zich in uw geflacht zo duidlyk blyken laat,
Als 't kenmerk van uw bloed, welhaast te zien verdwenen
Myn echt alleen kan, dien verbannende, ons vereénen
'k Wil door 't vermengen van ons beider vorstlyk bloed
Voor eeuwig 't Roomfche volk voor rampen zien behoed
En door myn' dierbren echt hun welzyn duurzaam maker
Een vorst moet, naar den wil der goôn, zyn volk bewaken
Zy eifchen zorg van ons voor ieder onderdaan;
Wy zullen eens, als 't volk, voor hunne rechtbank ftaar
Myn heilryk echtverbond doe mede uw heil herleven:
Het zal uw' ouden rang u roemryk wedergeven.
Ik maak, ten blyk van gunst, u, als myn' bloedverwant
Tot hoofd van 't volk, en fchenk Vitellia myn hand.

LENTULUS, *ter zyde.*

Wat hoor ik?

TITUS.

Ach, myn vrind! ik waande fteeds te vore
Myn zuster, die ik derf, in haar te zien herboren.
Ik gun u de eer van haar myn echtkeur voor te ftaan.
Deze eer word buiten u aan niemant toegeftaan.
Toon, door myn hand te biên, hoe we allen twist verzaken
Dewyl deze echt het heil der waereld moet volmaken.

LENTULUS, *ter zyde.*

Zo ik den flag belet die myn ontwerp weêrftaat...

TITUS.

'tSchynt dat ge ontroerd, vol fchaamte, uwe oogen neder (ftaat

My

yn byzyn doet de vreugd van uw gelaat verdwynen?
zie daar op den schrik en droefheid klaar verschynen?

LENTULUS.

in ik u zien, myn vorst! en niet door myn gezigt...

TITUS.

reek! denk dat ge aan uw' vorst de waarheid zyt verpligt.

LENTULUS.

zal ten loon daarvan...

TITUS.

In Titus welvaart deelen.

LENTULUS.

e vrees en achting zyn 't...

TITUS.

Wier namen my vervelen.
Beklaag een' opperheer die niets dan achting wint;
och meer een' vorst van 't volk, uit vrees, in schyn bemind.

LENTULUS.

oor die gevoelens maakt ge alleen uw' eisch rechtvaardig.
'at vorst waar' meer dan gy al myn vertrouwen waardig?
w deugd verdient dat ze ons een hartsgeheim ontwring;
aar luister wierd gehoond door myne weigering.

TITUS.

olëindig.

LENTULUS.

Toen myn stam ten rykstroon was verheven,
Ieeft my Vitellius zyn kroost tot bruid gegeven:
yzelf ontvonkte in ons een' tedren liefdegloed,
ie met de jaren groeide en door den tegenspoed.
t wierd, toen 't volk, ten val des keizers saamgespannen,
Iem stout onttroonde, van Vitellia verbannen.
)e wreedheid, niet voldaan met 's keizers ondergang,
)orst my, zyn' bloedverwant, door schandelyken dwang,
aldadig nopen 't oog van myn meestres te ontwyken!
Iaar 't scheiden deed haar zucht te my waarts niet bezwyken.
Zy, op 't voltrekken van ons echtverbond bedacht,
Heeft myn te rugkomst door uw gunst te weeg gebragt.

Maar ach, ik weet myn' pligt: hoe wreed die ook moo[g]
wezen,
Ik kan dien op 't gelaat des vroomſten meesters lezen.
Ik ken de liefde, ô vorst! maar 'k heb van u geleerd
Dat haar zieldwingend ſchoon niet altyd triomfeert:
Ik wil, gevoelloos voor haar werking op myn zinnen,
Tot heil van myn prinſes, myzelven overwinnen;
Haar glori eischt dit. Ach! hoe haar onze echt bekoor'
Dat zy tot heil van Rome, als ik, de liefde ſmoor'. (ver
Myn ziel, 't voegt u voortaan een' ſtrafbren gloed te do[e]
Hoe! zou ik 't volk de vrucht des ſchoonſten echts on
rooven?
Moest ik u melden... Ach! 'k moest u gehoorzaam zy[n]
Gun dat ik u ontvlugt'. Niets baart my wreeder pyn,
Dan nu ik, daar gy doelt op de eêlſte trouwvoltrekking
Moet blozen voor uw oog om myn te ſtoute ontdekkin[g]

TITUS.

Vertoef! Vitellia ſchonk u haar tederheên!
Ach! al beminde ik haar, 'k zou haar niet dwingen; neer
Wat bitter zielverdriet my dreigt van alle zyden,
Ik ly veel liever zelf dan andren te doen lyden.
Ikzelf ſchenk uw prinſes in u een' echtgenoot;
Maar dat zy nooit verneem' 't gene ik voor haar beſloot
Dat elk onwetend blyv' dat zy my kon behagen,
Nu ik myn hand en ſtaf een ander op zal dragen.
Doch denk niet dat u de echt een ſtrafbre vryheid ſchenk
Tot ſmeden van verraad, waarvan men u verdenkt.

LENTULUS.

Hoe, vorst! verdenkt men my? Wat eerelooze treken..

TITUS.

Zo 't waar is, is voor 't minst my iets daarvan gebleken
Dit ziet gy. Maar misſchien wist ik noch niets daarvan
Dewyl men my als mensch en vorst bedriegen kan;
Doch weet dat ik alöm uw gangen doe bewaken.
Draag zorg van u myn gunst niet gantsch onwaard' te ma
Dwing myn gerechte wraak niet tot uw wisſe ſtraf; (ken

n denk dat ik, uw vorst, die dezen raad u gaf,
' al te groot een blyk van goedheid heb gegeven,
m, zo gy die misbruikt, met u als vrind te leven.
o ik de goden volge in langſaam toe te ſlaan,
ſtraf niet min dan zy de trouwlooze euveldaên;
Zal nooit uit gunst of haat ten halve iets onderwinden.
y kunt in my een' vrind, maar ook een' rechter vinden.

LENTULUS.

Ja zo veel goedheid, vorst! waarmeê ge uw volk be-
(waakt....

TITUS.

a; 't is door deugd alleen dat ge u die waardig maakt.
ertrek.

LENTULUS, *ter zyde, terwyl hy vertrekt.*

Dat zyn ontwerp my felle wraak verſchaffe,
n Sextus hem, gelyk zyn' medeminnaar, ſtraffe.

VIERDE TOONEEL.

TITUS, SEXTUS.

SEXTUS, *ter zyde.*

Verſterkt myn' toeleg, goôn! Bewaakt, dit oogenblik,
Vorst Titus, en verbergt myn ſchaamte en fellen
(ſchrik!

TITUS.

Tree toe... Maar gy verbleekt? gy fiddert voor myne oogen?
Heeft Annius uw ziel tot dezen ſchrik bewogen?
Hoe! moet de vrindſchap, die my troostte in zo veel pyn,
Door al te groot een kracht de bron uws rampſpoeds zyn?
Men tracht een vloekgeſpan, dat my belaagt, te ontdek-
ken!...
'k Wil 't geen my is bericht nochtans in twyfel trekken.
De fiddrende achterdocht, die ſteeds van bloeddorst brand,
Maakt van een' deugdſaam' vorst ſomtyds een' dwinge-
land.
Ik zal, om u deez' dag een blyk van gunst te geven,
Uw zuster Fulvia...

VYFDE TOONEEL.

TITUS, SEXTUS, EEN LYFWACHT.

DE LYFWACHT.

Een slaaf, door angst gedreven,
Wierp dezen brief my toe, en vlood uit myn gezigt:
Ik breng u dien, ô vorst! op dat hy u bericht'...

TITUS.

Lees Sextus.

SEXTUS, *ter zyde.*

Ach! myn hart, door doodschen schrik beladen...
Helaas! myn oog, myn stem... 't zal alles my verraden!
ô Liefde, die myn ziel de deugd verzaken doet...
Hoe zucht een moedig hart wanneer het veinzen moet!

Hy leest. (zweeren.

ô Vorst! men zwoer uw' val; men heeft my dien doen
De wroeging om dien eed baart my de wreedste pyn.
De vlam die 't kapitool tot assche zal verteeren,
Zal van het uur des slags 't verschriklyk teeken zyn.
Men waagt het heil des volks wanner men u wil vellen:
Ik beef voor u en 't volk, en sterf van zielverdriet.
Laat uw getrouwe wacht u overäl verzellen;
Vertrouw, zelfs in uw hof, uw waardste vrinden niet.

TITUS.

Wat hoor ik? 't is dan waar, myn volk wil my doen sneven?
Men wil my 't keizerryk ontrukken met myn leven?
Men eischt myn bloed! helaas! daar ik den onderdaan
Het myne, in 't grootst gevaar gewillig af zou staan!
Wiens snood bedekte haat zou my hier doodlyk wezen?

SEXTUS.

Gy moet hier alles,...zelfs uw' waarden Sextus, vreezen.

TITUS.

Wat zegt gy? op dien voet verdenk ik ieders trouw.

Hoe!

Hoe! zou ik ſiddren, vrind! wanneer ik u aanſchouw'?
'k Moet als ik elk verdenk 't onzalig leven haten:
Het ſterven is een vreugd als elk ons heeft verlaten.
Maar zo ik vrinden heb, die my noch gadeſlaan,
Gelyk ik hopen durf, wie zou my dan verraên?

SEXTUS.

't Is juist geen vrind die trouw en yver toont te gader:
Somtyds bedekt die naam het hart van een' verrader.

TITUS.

Den yver en de trouw die ik in u beſpeur
Bezitten ze allen niet: licht dwaalde ik in myn keur....
Geef acht op Lentulus. Bewaar dees ſnoode trekken. (*)
Men zoek' den vreemden ſlaaf, om 't vloekverbond te ont-
Ik ga der boozen wil berichten aan den raad; (dekken.
Hy zoek' met u den grond der gruwlykſte euveldaad.
Ik volg myn' ſtrengen pligt: doch ſchenk myne onderdanen,
Als 't recht hun boosheid ſtraft, myn vaderlyke tranen.
Gy, die my als een vrind uw zorg vrywillig bood,
Voorkom met Annius den algemeenen nood.
Daar een ondanbaar volk my eerloos wil doen ſneven,
Denk dat dezelfde drift u dingen kan naar 't leven.
Ach! uw gevaar verbergt het myne aan myn gezigt.
Hoe! min ik om myzelv' den troon en 't levenslicht?
Kan iemant meer dan ik het heil des volks beöogen,
Ik ſchenk hem met vermaak 't aan my benyd vermogen.
Goôn! geeft dat ik 't geluk volmake van myn volk!
Ik bied daarna myn borst aan 's wreeden moorders dolk.

ZESDE TOONEEL.

SEXTUS, *alleen.* (kwellen,
Daar in 't gedreigd gevaar de wantrouw hem moest
Vertrouwt hy zich op my, die hem wil nedervellen.
Ach! kan hy ooit een' vrind, die 't all' hem danken moet,
Ver-

(*) *Hem den brief gevende.*

Verdenken van een daad zo gruwzaam, zo verwoed?
Maar baart zyn dwaling my verwondring, daar 't beseffen
Myns aanslags zelfs myn hart kan met verbystring treffen
Ontslaan we ons zelv' daarvan.... Zo de eer dit oogenblik
Vitellia niet treft, men treff' haar door den schrik.

ZEVENDE TOONEEL.

VITELLIA, SEXTUS.

VITELLIA. (vreezen
Waaruit ontstaat uw rouw? Uw koelheid doet my
Uw moed en yver zyn ten hoogsten top gerezen
Wanneer ge van my gaat, en als gy wederkeert
Zie ik uw wanklend hart door siddring overheerd.
Hoe! op deez' grooten dag, tot myne wraak verkoren,
Verflaauwt uw moed? ondanks al de eeden my gezworen!

SEXTUS.

ô Ja, vorstin! myn oog verraad myn siddrend hart.
Helaas! myn woên verkeerde op Titus komst in smart.
Myn gruwzame euveldaad is uit uw oog geboren;
Des keizers deugd doet my de stem der wroeging hooren.
Ach! door u slechts te zien gevoel ik myn gemoed
Niet schrikken voor verraad noch rookend vrindenbloed;
En door in Titus ziel steeds nieuwe deugd te ontdekken
Voel ik my van den boord des naren afgronds trekken.
Ik zwoer u trouw, helaas! ik zwoer hem die voorheen:
Verbaasd om zyne gunst!... door uw gelaat bestreên...
Ach! zo ik u verlies zal my de rouw doen sterven.
Bedenk, zo ik myn' vrind om u het ryk doe derven,
En hy om onzen echt door 't staal ter nederstort,
Dat myn verkregen heil de straf myns levens word.
Myn rede, die u tergt, doet reeds uw gramschap blaken...

VITELLIA.

Neen, koele smaad is 't loon van hen die de eer verzaken.

SEXTUS.

ch! 'k heb myne eer verzaakt, en dus dat loon verdiend,
'oen ik met minder schaamte en schrik woedde op een'
vriend.
'err' van dit doodlyk uur en hem dien ik moest vellen,
egreep ik niet wat schande en smart het kwaad verzellen:
Iaar ziende uw offer door het volk alöm met vreugd
ı zegepraal gevoerd, om zyn verheven deugd;
lks blydschap, die zich schier niet aan de reên bepaalde,
lks oog gevest op hem wiens oog het volk bestraalde,
n ieder vol verlangst om van dat vrindlyk oog
echts ééns belonkt te zyn, wanneer het zich bewoog:
'oen voelde ik in myn hart myne oude deugd herleven,
n all' wat ons de stem der vrindschap in kan geven.
Ielaas! myn ziel, op nieuw bewogen met myn' vrind...
ìyzelf had op dien stond... ja gy had hem bemind!

VITELLIA.

'rind van myn' dwingeland! hoe verr' gaat uw verwoedheid,
)at ge in myn byzyn roemt op zyne deugd en goedheid?
Zyn deugden doen my nooit myn' pligt te buiten gaan;
Iy blyft voor my de zoon van vorst Vespasiaan':
Lot schonk hem, tot zyn straf, het bloed van dien verrader.
k achtte hem, waar' hy het kroost van vromer vader.
)e val van myn geslacht heeft Titus heil volmaakt.
Iy word misdadig die de vrucht eens misdryfs smaakt.
Vaant gy dat ik den roem myns heldenbloeds zou krenken
)oor Titus grootsten vrind zo laf myn hand te schenken?
k zag myn' vaders dood, die ik, helaas! beween:
Gy wilt zyn zoon zyn, en durft hem niet wreken? neen;
Gy waant wanneer uw staal zyn' ryksstaf zou herwinnen
Dat ge een tiran zoud zyn; en uw misleide zinnen
Doen, daar gy boven dien noch siddert voor den naam
Van scepterroover, u beducht zyn voor een blaam.
Hoe veel tirannen zyn, om hunne uitmuntendheden,
By 't godendom gesteld, gevierd en aangebeden? (blaakt,
Ja 't menschdom heeft, schoon 't voor zyn goôn in yver

Ook fcepterrroovers tot geduchte goôn gemaakt:
Hyzelf voor wiens gezag de hemelgoden bukken
Dorst fier de kroon van 't hoofd van zynen vader rukken
Hoe! daar myn hand u 't ryk met luister winnen doet,
Kuscht gy een' dwinglands ftaf, bepurperd met myn bloed
Een dwaze erkentnis fchynt de wraak in u te fmooren,
Als ik uw minnend hart de ftem myns bloeds doe hooren
Wel! daar uw pligt uw hart verfchillen doet van 't myn'
Kan ook myn lot voortaan niet meer het uwe zyn:
Ik ftel u vry van d'eed dien we u zo min zien achten.
'k Weet andren die met my een zelfde deugd betrachten

Zy wil vertrekken.

SEXTUS, *haar wederhoudende.*

Het is te laat, vorstin! 't vergeten van myn' pligt,
En ons verwoed befluit, is Titus reeds bericht.
Zoek met my zyn genaê.

Hy geeft haar den brief dien hy van Titus ontfangen heeft.

Befchouw dees fnoode trekken
Ik moet die, op zyn' last, terftond den raad ontdekken

Zy wil vertrekken, na dat zy den brief gelezen heeft

Helaas!... Wat wilt gy doen? wilt ge in deez' naren ftand..

VITELLIA.

'k Breng Lentulus deez' brief, en fchenk dien held myn hand

SEXTUS, *haar den brief fchielyk ontrukkende.*

Neen... blyf!... ô Goôn der wraak! ô Minnenyd! ô roede
Voor myn verbyfterd hart! hoe beef ik voor uw woede
Ontmenschte! wreeder dan de minnaar dien ge om my.
Ik offer alles op aan myne razerny!
'k Voel door uw dreigen zelfs myn woede feller tergen
Wat yslyk bloedbad! ... beef! om 't geen ge my durft vergen.

Hy vertrekt.

VITELLIA.

Ach! blyf. Ik fchrik; zyn drift verderft ons door één, flag.

AGTSTE TOONEEL.

VITELLIA, TULLIA.

TULLIA, *schielyk uitkomende.*

Volg my, prinses. Uw lot verkeert op dezen dag.
Gy moogt den vorst terstond in uw paleis verbeiden;
Zyn hofstoet meld zyn komst: men hoort alom verspreiden
Dat hy dit oogenblik zyn hand u aan komt biên,
En dat op morgen 't volk in u zyn bruid zal zien.

VITELLIA.

In my? ... Goôn! ... Sextus ... Vlieg, vrindin! stuit zyn verwoedheid.

Tullia vertrekt.

Wat deed ik! liefde en eer ... 't lot toont me in 't eind' zyn goedheid.
Myn Titus! heeft uw bruid op u den dolk gewet,
Haar misdaad sproot uit liefde, ach! dat haar liefde u redd'!

Einde van het derde bedryf.

VIERDE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

SEXTUS, *alleen*.

Waar vinde ik Leutulus?ik hoor niets van dien ſnooden.
Geeft hem myn wraak ten prooije, ô felgetergde goden!
Verwoede minnares! zou uw barbaarſche geest,
Wanneer uw' minnaars hart een' medeminnaar vreest,
Zich ſtreelen?.... Neen; gy toont me op wien myn arm
moet woeden!
Ik zal den held, myn' vrind, in 't lyfsgevaar behoeden:
En, in zyn plaats, zyn' beul ontzielen door myn ſtaal.
'k Meld alles aan den vorst na deze zegepraal,
Zo word' Vitellia my tot dien prys geſchonken...

TWEEDE TOONEEL.

SEXTUS, LENTULUS, ADRIANUS.

LENTULUS, *in 't uitkomen, tegen Adrianus.*
Laat ons zyn twyflend hart in minnenyd ontvonken,
Door dien verzierden echt.
Tegen Sextus, die hem driftig tegentreed.
Gy ziet, misleid door waan,
My voor uw' vyand, voor uw' medeminnaar aan;
Maar een die ſterker is moet vrees in u verwekken:
De vorst wil morgen d'echt met uw meestres voltrekken.

SEXTUS, *driftig.*
Goôn! ... hy?

LENTULUS.
ô Ja! Gy weet dat Annius 't gemeen
Verklaart, op Titus last, dat zich die vorst alleen
In 't huwelyk begeeft nu 't Rome kan behagen:
Hy trouwt Vitellia, en heeft my opgedragen
Om, als zyn trouwe vrind en als haar bloedverwant,

Haar ryk en troon en ſtaf te bieden met zyn hand.

SEXTUS, *ontroerd.*

Hebt gy dien last volvoerd?

LENTULUS.

Ik zal dien nooit volvoeren:
Ik weet wat driften 't hart van uw meestres beroeren:
De kroonzucht, niet de liefde, ontvonkt het: ja vertrouw
Dat zy veeléer met vreugd het ryk aanvaarden zou,
Dan zich met de ydle hoop op grootſche ontwerpen ſtreelen,
Die ze aan uw' bevende arm te dwaaslyk dorst bevelen.

SEXTUS.

Myn arm is vaardig... 'k wil, zelfs voor hare oogen... Ach!
Vorst Titus mint haar, wil haar kroonen!... welk een ſlag!

LENTULUS.

Hy bid haar aan, myn vrind! 't gaat zeker: lang voordezen
Heeft hy haar ſchoonheid en haar deugden hoog geprezen.

SEXTUS.

Hyzelf heeft my gezegt: ik huwde aan haar, indien
Ik Berenice nooit te voren had gezien.

LENTULUS.

Hoor alles: 'k Heb gewaagd hem van uw min te ſpreken:
In zei dat uw prinſes gehoor gaf aan uw ſmeeken:
In hoop dat hy, vóór wien gy zo veel vrindſchap voed,
U niet opöffren zoude aan zynen liefdegloed;
Maar 't was vergeefs. Hy ſprak: dat elk de deugd beminne
Gelyk ik die bemin; dat Sextus zich verwinne
Gelyk ik my verwon: myn echt ſtaaft 's volks geluk;
Dat dan één' ſterflings heil voor 't heil der waereld bukk'.

SEXTUS.

Die wreede!... Gy verlicht me, in 't geen myn oog verduistert...
Ziedaar den held die fier in 't hart de liefde kluistert:
'k Heb, ſchaamrood om myn drift, zo groot een deugd geëerd.
Ach! niets betoomt de liefde als ze éénmaal triomfeert.
De vorst voor Berenice één oogenblik aan 't blaken,

Voelt

Voelt, daar die gloed verflaauwt, zyne eerfte liefde ontw
't Verwondert my geenszins. Wat oog is zo verblind, (ker
Dat zo gegrond een keur, als deze, onbillyk vind?
Ach! is de vorst by haar?

LENTULUS.

Neen; na myn wederkeeren
Schenkt hy Vitellia all' wat ze ooit kan begeeren.
Verzuim geen' tyd; vlieg heen! hy fterve op dezen ftonc
Ik, die het uur vervroeg, waarin ons eedverbond
De leus des flags verbeid, ga 't kapitool bezetten.
Niets zal ons moedig volk, in dat gedruis, beletten
Om, door 't geweer, in 't hof van prins Domitiaan'
All' wat ons weêrftand bied zeeghaftig neêr te flaan.
Begeef u by den vorst, en zoek, door fchrandre treken
Een gunstig oogenblik om hem alleen te fpreken:
Dryf hem dan 't ftaal in 't hart. Wie zal wanneer hy fneef
Ooit denken dat uw hand zyn borst doorftoken heeft?

Hy vertrekt.

SEXTUS, *na een weinig zwygens.*

Ja, gy zult fterven; 'k ga...

DERDE TOONEEL.

SEXTUS, ANNIUS.

ANNIUS, *fchielyk naderende.*

Men hoort een' moordgalm klinken:
Kom! zie op 't kapitool alree' de wapens blinken.
Onze argwaan is gegrond: een laf, een eerloos volk
Dreigt Titus borst dees nacht met een' gevloekten dolk.
't Is fnooden Lentulus, of zulke monfters, eigen
Om zo oprecht een' vorst de wreedfte dood te dreigen;
Een' deugdfaam' prins, een held, 's volks troost en toeverlaat,

Een'

en' medeburger, vrind en vader van den ſtaat.
ch! zo we om ſtryd een zucht voor Titus heil gevoelen,
dat ons nu, meer dan ooit, een zelfde wit bedoelen:
ſyn vrind, dit yslyk uur, waarin men op hem woed,
't uur waarin de liefde ons meest beſtieren moet.
en ſluit dit hof; ik tracht, aan 't hoofd der trouwe benden,
en ingang gaê te ſlaan, den aanval af te wenden.
n gy, verzel den vorst; weêrhou zyn ſchreên, zo hy
elf weêrſtand bieden wilde aan 's muiters razerny.
we yver moet alleen tot zulk een oogmerk blaken:
vlieg, om in 't gevaar voor Titus hoofd te waken.

Hy vertrekt.

SEXTUS.

(ik nu...?
aan wy... Waar vlugt ik? ach!... Waar ben ik?.. Zoude
ga, daar Lentulus... ô Annius! 'k volg u.
(nen
e vrindſchap, woede en liefde... Ik voel myn zwakke zin-
oor een' te wreeden ſtryd van driften overwinnen.
lyne oogen zyn verblind; myn felle ontroering groeit,
ermeestert myn verſtand en houd myn ſchreên geboeid.

VIERDE TOONEEL.

SEXTUS, VITELLIA, TULLIA.

VITELLIA, *in 't verſchiet, tegen Tullia.*

Ontmenschte! moest myn hart door u zo ſchandlyk dwalen?
k zie my wreed verſmaad, verr' van te zegepralen.

Tegen Sextus.

Bloodäart in myn' dienst! wat is 't dat gy beſloot?
Vees 't werktuig van myn wraak, of dat van myne dood.

SEXTUS.

Vorstin, uw Sextus moet uw wraakzucht byſtand bieden.
Uw woede doet myn bloed van felle gramſchap zieden.
Ach! Titus wil... zyn naam alleen ontvonkt myn ſpyt...
k offer hem u op. Zo hy, door zelfverwyt
Gedrongen, u zyn hand... Ach! zweer my by uw' vader
En by zyne asch, zo waard aan u en my te gader,

Dat

Dat niemant buiten my zal juichen om uw trouw.
Gy draalt! ... Helaas! ik beef. Ach! Lentulus ... ô Rouw!..
Een medeminnaar, nu gevloekt, weleer geprezen...

VITELLIA.

Ik merk uw' fchrik... Ik zweer, ik zal fteeds de uwe wezen:
Denk tot wat prys myn hand aan u word toegeftaan.

SEXTUS.

Ach! denk aan uwen eed...Myn eed word ftraks voldaan.

VYFDE TOONEEL.

VITELLIA, TULLIA.

VITELLIA.

'k Durf eindlyk van zyn' moed een heilryke uitkomst wachten,
Zyn felle minnenyd verfterkt me in die gedachten.
't Gaat vast dat hy 't gerucht, door 't hof verfpreid, gelooft,
Dat hem des keizers hand Vitellia ontroofr: (woeden.
Voor 't minst zal hem die waan, ten dienst myns haats, doen
Hy zal in 't wanklend hart een dolle gramfchap voeden;
Hy is te fel verftoord om zich geftuit te zien.
ô Dwingland, die my hoont, nooit zult ge uw ftraf ontvliên!

TULLIA.

Wat heeft de vorst misdaan? waar bleek dat hy u hoonde?
Hy, die, door gunst op gunst, zyne achting u betoonde...

VITELLIA.

Wat baat my zyne gunst? ... Hy weigert my zyn hart.
Zaagt gy hoe koel die wreede, in 't hevigst myner fmart,
Uit minnenyd ontftaan, ons beiden heeft doen hooren,
Dat morgen door hem zelv' eene egaê word verkoren?
Ik hoopte mynen naam te hooren uit zyn' mond,
Toen ik van hem, helaas! zyn echtbefluit verftond;
Maar 'k was de laatfte om wie zyn laage ziel tot minnen..
'k Was in zyn byzyn zelfs verbannen uit zyn zinnen.
Nochtans heeft my die fnoode een' egaê toegelegd;
Hy fprak: aan Lentulus beloofde ik u ten echt" ...
'k Stond fpraakloos, fchoon myn woede ontvonkt wierd door die fchande;

Hy

Hy nam myn' fchrik voor vreugd, daar heimlyk 't hart van
De trotfe Lentulus, die laffe hoveling, (brandde.
Baart my, na Titus keur, meer veröntwaardiging.

TULLIA.

Gy vloekt den vorst, en fchynt hem echter niet te haten.

VITELLIA.

Ik wil hem vloeken... Ach! die drift heeft my verlaten:
'k Aanbid hem, Tullia! 't heeläl doet zulks met my.
ô Titus! ach! uw hand, onfchatbaar van waardy,
Schenkt aan uw bruid, opdat ze een huwlyksgift bekome,
By 't aanbod van uw hart, dat van al de aarde en Rome!
Hoe waard die gift me ook zy, zy baart my 't wreedst ver-
Zo iemant voor myn oog daarvan de vrucht geniet. (driet,
Wat zeg ik? mooglyk word dit uur den held beftreden,
Zyn hart doorgriefd, weleer door ieder aangebeden:
My dunkt ik zie hem reeds bezwyken onder 't ftaal,
Zyn leden, wreed verfcheurd, geworpen door dees zaal;
My met zyn bloed bevlekt, noch ftroomende uit zyne adren.
Ik zie gantsch Rome en de aarde al fchreijende my nadren,
Ter wrake eens vaders, wien men nu om my verflind,
Het werktuig van elks heil, had ik hem niet bemind.

TULLIA.

Gy weent? Laat ons terftond uw' wrekers arm weêrftreven
Het is noch tyd, prinfes...

VITELLIA, *driftig.*

Gy wilt dat ik zal leven,
En eeuwig blooz' van fchaamte om een' verfmaden gloed,
Zo doodlyk voor myne eer, zo fchandlyk voor myn bloed!
Ach! moet ik met myn ziel dan onöphoudlyk ftryden?
Voor 't oog van myn' tiran de fmart der fchande lyden,
Veröorzaakt door een vlam die vruchtloos in my blaakt?
En zoude ik 't eenigst goed daar myne ziel naar haakt,
Ja dat myn hart vertroost als ik zyn hart moet derven,
Ik meen den ftaf van 't ryk, een ander zien verwerven?
ô Neen! zyn dood verbann' myn pynlyk zielverdriet;
Of zo de liefde aan die verbanning weêrftand bied,
En heimlyk my verwyt dat ik hem heb doen fneven,

Dan zal de troon myn ziel haar blydſchap wedergeven:
Wanneer men dien beklimt, vrindin! vergeet men licht
In wiens vergoten bloed die eertyds wierd geſticht.
ô Glori, die altoos myn zinnen moet bekoren,
Doe myne ziel alleen uw ſtreelende inſpraak hooren!
ô Drift! die ſterkst regeert in een verheven hart,
Uwe eedle werking ſmoor' myn laffe minneſmart!
ô Hemel! 'k zie den vorst... Wat ſlag om my te ontzielen...
Men zal hem moogiyk ſtraks hier voor myn oog vernielen.
Ik vlugt...

ZESDE TOONEEL.

TITUS, VITELLIA, TULLIA.

TITUS.

Waaruit ontſtaat uw ſchrik? waar vliegt gy heen?
De moordkreet en 't verraad dreigt ſlechts myn hoofd alleen.
Had ge ooit gedacht, vorstin, dat Rome my zou haten,
Daar ik aanbidlyk ſcheen in 't oog der onderzaten?
Moet ik deez' dag, daar Rome op my zo ſchandlyk woed,
Myn leven zien betaald met dierbaar menſchenbloed?
Ik wilde, volgens pligt, my door myn ſtaal verweeren,
Om, met myn lyfsgevaar, den ramp myns volks te keeren;
Maar 'k vond de poort van 't hof door Annius bezet,
Die my, aan 't hoofd der wacht, het buitentreên belet.
Goôn! dat myn hoofd alleen het doel zy van uw woede,
Treft niemant buiten my; ik kusch gedwee uw roede.

Hy werpt zich in een' armſtoel.

VITELLIA.

'k Zie 't offer myner wraak met mededoogendheid.
Gaan wy... neen, blyf; vrindin, beletten wy het feit.

TITUS, *opſtaande, en Vitellia aanziende.*

ô Blydſchap, die myn hart rechtvaardig mag ontvonken!
Myn hand, die wreede gift, wierd noch niet weggeſchonken:
Dus beef ik niet voor 't heil van eene gemalin,
Aan myn beklaaglyk lot verbonden door de min.
Had my 't geval deez' dag, door gunst der goede goden,

In

ı 't roemryk echtbeſluit geen' wederſtand geboden,
/at droefheid leed myn ziel dit doodlyk oogenblik!

VITELLIA, *ter zyde.*

/at zegt hy? is 't om my...

TITUS.

Gy yst!.. Gy beeft van ſchrik?
: Heb Fulviaas vertrek bezet met myn ſoldaten:
: had aan haar 't bezit beſchoren van myn ſtaten.
egeef u ſtraks by haar, daar ik u veilig acht.
)oe Sextus weten dat zyn vrind hem hier verwacht:
o zullen wy, geſterkt door Annius vermogen,
'erwinnen voor 't paleis, of ſneuvlen voor uwe oogen.

Hy zet zich wederöm neder.

VITELLIA, *ter zyde.*

Vat Yſſelyke ſlag! ... ô Hemel! als myn hart
)ien ſnooden ſparen wil... hem ſparen! welk een ſmart!
'oor wie? voor Fulvia! ... Hy ſterv'; hyzelf wil ſneven.
k Ga, wreede! u aan den arm myns wrekers overgeven.

ZEVENDE TOONEEL.

TITUS, *alleen, zittende.*

Ik ſidder. Sextus, goôn! die tegen 't misdryf waakt,
s mooglyk 't offer zelf der drift die in hem blaakt.
Ach! zou hy door zyn bloed my in 't gezag behoeden?
Wat ryksſtaf kan 't verlies eens dierbren vrinds vergoeden?

AGTSTE TOONEEL.

TITUS, *zittende.* SEXTUS, *in 't verſchiet, met een' dolk in de hand.*

SEXTUS.

Daar is hy: 't godendom bevordert zyne ſtraf.

TITUS, *zonder hem te zien.*

Ach! Sextus, zo gy ſneeft, daal ik met u in 't graf.

SEXTUS.

Hy zucht om my, wiens dolk hy zal ten prooi verſtrek(ken!..

Laat ons, voor hem geknield, hem 't gruwzaamst feit ontdekken

TITUS, *zonder hem te zien.*

Vitellia! myn echt had u ten val gebragt.
Myn rampen treffen zelfs all' 't gene ik min en acht.

SEXTUS.

Wat hoor ik! ... 't Is gedaan! ô Min, verfterk myn pooging

Hy dreigt Titus te doorfteken

TITUS, *fchielyk opftaande.*

Waar blyft myn vrind? in fpyt van Annius beöoging
Zal ik hem zoeken ...

Hy ziet Sextus, die den dolk fchielyk verbergt; en vervolgt, Sextus omhelzende.

Goôn! ... Myn Sextus! kan 't gefchiên
Mag ik u levende in myne armen wederzien?

SEXTUS, *wanhopig.*

Ik ben myzelv' niet meer; 'k moet alles hem verklaren,
Omhelst gy 't eerloos hoofd van uwe moordenaren?

Hy werpt zich aan Titus voeten, en toont den dolk.

TITUS, *verbaasd.*

Gy ... Sextus! ...

SEXTUS.

Ja; ikzelf, ik ben het, die, verwoed
Myn hand bevlekken wil met Titus dierbaar bloed;
Maar 't myne kan zo groot een' gruwel niet gehengen:
Ik wil de misdaad nóch ... en kan die niet volbrengen

Hy laat den dolk vallen

TITUS.

ô Yslyke euveldaad, die naauw' geloofiyk is! ..
De dood baart my min fmart dan die bekentenis.
Vergeefs ontwringt de fchrik uw vuist, die ge op dorstheffer
Om 't hart eens tedren vrinds, eens vaders! wreed te treffen.
Het ftaal, waarmeê ge my verwoed naar 't leven ftond:
Gy hebt uw deugd verzaakt, dit heeft myn hart gewond
Is dit myn eedle vrind? myn Sextus? ... Groote goden

SEXTUS, *naar den ontvallen dolk grypende, om zich te doorfteken.*

Neen; 't is een booswicht.. die zich u ter wraak zal dooden.

TITUS, *hem ontwapenende.*

Dit ſtaal is niet geſchikt om op uzelv' te woên:
Gy moet hen die gy dient, door mynen val, voldoen.
Doorgrief dit hart.

SEXTUS.

Ik ſterf, om myn onzalig poogen;
Zyne oogenſtralen, goôn! zyn blikſems voor myne oogen.
ô Hemel! tref dit hoofd.

NEGENDE TOONEEL.

TITUS, SEXTUS, ANNIUS, LENTULUS.
Wachten.

LENTULUS.

Straf Sextus, dien barbaar;
Men wreke Titus dood op zynen moordenaar.
„ Die laffe omärmt zyn kniên!"

SEXTUS, *ſtaat ſchielyk op; hy en Lentulus zien elkander verbaasd aan.*

ANNIUS, *tegen Titus.*

Gy leeft! kan ik 't gelooven,
Daar, voor myn oog, een ſnoode u 't leven tracht te ontroo-
Op Lentulus wyzende. (ven?
Dees vrind ontdekte 't feit. Vergeef me, ik heb gedwaald,
Uw' moordenaar gediend, uw' wrekers arm bepaald,
En tegen hem 't paleis verdedigd, tot op heden;
Ik had hem zonder my hier niet doen binnen treden.

SEXTUS, *tegen Lentulus.*

Hoe!... Gy?...

LENTULUS, *tegen Titus.*

Een andre zorg jaagt my verbaasdheid aan:
Ach! zonder uwe hulp vergaat Domitiaan'.
In 't uur waarïn dees ſnoode u moest door 't ſtaal ontzielen,
Zal 't voor uw' broeders hof van wreede monſters krielen,
Wier woede, op bloed verhit, uit eerloos zelfbelang,
't Paleis vermeestren zal, tot 's prinſen ondergang.

TITUS, *tegen Sextus.*

Hoe! kan myn bloed alleen u geen voldoening geven? .
Myn broeder! . . . laat ons gaan, beschermen wy zyn leve

ANNIUS, *tegen Titus, Lentulus sterk aanziend.*

Ontwyk een nieuw gevaar; denk dat de razerny . . .

LENTULUS, *driftig.*

Wat onheil dreigt den vorst, verzeld door u en my? . .

ANNIUS, *tegen Titus, die vertrekken wil.*

Ach! vorst . . .

TITUS.

Laat af, myn vrind, gy moet uw drift betoomen
Myn bloed kan nooit zo grootsch dan voor myn' broed
stroomen.

Hy wil weg gaan

SEXTUS. (hoofd

Ach! blyf. Myn vorst, aan wien vertrouwt ge uw dierba
Aan volk, dat wreeder dan uw deugdsaam hart gelooft . .

TITUS.

Ontrouwe! ons hart braveert uw' stoutsten medestande
Verwacht de snooden, die my dreigen, met elkander,
Zodra myn' broeders hof bevryd is van uw rot,
Van voor 't belaagd paleis op 't schandlyk strafschavot.

Tegen de wachten, op Sextus wyzende.

Bewaart hem. Dat de raad zyn' snooden toeleg straffe,
En, naar de strengste wet, my billyk wraak verschaffe

Tegen Sextus.

Zo 't eerloos vloekgespan ons in getal verwint,
En my, naar uwen wil, door woeste wraak verslind,
Zal ik in 't sterven slechts die enkle smart gevoelen
Dat Sextus myne dood zo schandlyk dorst bedoelen.

Hy vertrekt met Annius en eenige wachten

SEXTUS, *tegen de wachten die hem bewaren.*

Vliegt heen! doet Lentulus, myn vrinden! gadeslaan. . .
ô Hemel! Titus leve, en Sextus sterft voldaan.

Einde van het vierde bedryf.

VYF.

VYFDE BEDRYF.

Het Tooneel verbeeld het geheimvertrek van den keizer, waarin een tafel geplaatst is, met schryftuig daaröp.

EERSTE TOONEEL.

TITUS, ANNIUS.

ANNIUS.

a vorst, men heeft verspreid dat gy waart omgekomen,
m door die maar' 's volks wraak door droefheid in te too-
len zag elks zucht voor u herleven in den nood; (men:
iteilia wilde ook zich dooden, om uw dood...

TITUS.

ben u 't keizerryk verschuldigd met myn leven.
min het licht te meer nu gy 't my hebt hergeven.
laar hoe wierd uw gezigt, zo scherpziende in 't gevaar,
let eerloos staatsverraad van Lentulus gewaar?

ANNIUS.

heb hem lang bespied, en heden gaêgeslagen
loe zich die schynvrind heeft in uw gevaar gedragen.
Zag klaar, door 't veinzen heen, wat drift zyn hart beving.
yn komst in 't hof verdreef myn verdre twyfeling:
ly, vindende u gered, gaf geen de minste blyken
at in't verwonderd hart de vreugd den schrik deed wyken.
n Sextus en in hem ontdekte ik, op dien tyd,
wee snooden, die, verbaasd, vervoerd door woede en spyt,
Mislukken van 't verraad en hun gevloekt vermeten
likander grimmig door een brandend oog verweten;
n Sextus doet nu zien, door zyn bekentenis,
at de argwaan die my griefde in alles billyk is.
rouwlooze Lentulus, hoe afgerichtin 't veinzen,
erborg my vruchteloos den grond van zyn gepeinzen.
lyn kling heeft hem gestraft in 't hevigst van 't gevecht,
oen hy, vergramd, uw vuist zag stryden voor uw recht,

En, hopende op uw dood, zyn' dolk had opgeheven,
Om dus uw heldenborst een wisse wond te geven.
Door 't vlugten van zyn volk word zyne dood verspreid;
Terwyl 't gevangen' rot hem 't werktuig noemt van 't feit

TITUS.

Myn vrind, een tedre drift dwingt me uw verhaal te stooren
Weet ge iets van Sextus?

ANNIUS.

Vorst, ik zal het u doen hooren
Het volk vernam noch naauw' zyn gruwzame euveldaad
Of Rome zag terstond zyn vadren in den raad
Verschynen: schaamte en schrik had hunnen moed verslagen:
Zy vloekten dezen dag, zo schandlyk voor hun dagen
De slag u toegedacht heeft aller hart gewond.
Uw moordenaar beleed zyn schuld met eigen mond,
En wierd daaröp gedoemd. Zie 't vonnis, zonder beven(*)
Als zyn gerechte straf door u is onderschreven,
Zult ge in het dierenperk dat monster aan 't geweld
Der leeuwen, min verwoed dan hy, zien blootgesteld.

TITUS, *op een treurige wyze.*

Baart zulk een offerhand' geen' schrik aan uw gedachten!
Ach! denk wien 't streng gerecht myn wraak ten zoen wil slachten.

ANNIUS.

Een' dien ik niet meer ken na zyn verradery.

TITUS.

Ik ken uw deugden niet, zy zyn te wreed voor my.
Menschlievendheid beklaagt hen die wy straf doen dragen;
Naarmate van hun schuld zal hen de deugd beklagen.
Wat rechter doemt wiens hart niet tevens droefheid voed:
De straf eens opperheers is dat hy straffen moet.
Maar zegt de onzalige dan niets tot zyn verschooning?

ANNIUS.

Neen; hy beticht zichzelv', en noemt het gunstbetooning
Wanneer hem, eer zyn hart door wroeging zal vergaan,

De

(*) *Hy geeft Titus 't vonnis dat de raad tegen Sextus heeft uitgesproken.*

De wreedſte foltering en dood word toegeſtaan. (ren.
Hy weent, klopt op zyn borst en ſchynt van rouw te ſmoo-
De raad zal heden noch zyn medeſtanders hooren.
Dan zal men weten ...

TITUS.

Ga; lei hem voor myn gezigt.
Dat hy me in 't naar geheim, 't geen hem bezwaart, verlicht;
Zyn hart verzwygt my niets op 't zien van myne zorgen.
Licht is 't geen hem verſchoont in zyn geheim verborgen.
Herdenk aan 't leed dat hem nu reeds een jaar beſtryd;
Zyn innerlyk verdriet, zyn' rouw, die 't hart doorſnyd.
Hoe dikwyls wierd zyn mond tot myn behoud ontſloten?
Ik Heb zulk een' dienst van hem noch dezen dag genoten:
't Was myne omhelzing die zyn vuist het ſtaal ontwrong,
In 't uur waarin zyn arm my ſtout naar 't leven dong.
Men heeft hem licht verleid. Ik zelf moet dit ontdekken.
Hy ſpreek'; hy kan noch 't hart zyns meeſters tot zich trek-
Ten loon van myne gunst, die hy zo lang genoot, (ken:
Wil ik niets weten dan uit wien zyn misdryf ſproot.

Hy legt het vonnis op de tafel, en zet zich neder.

TWEEDE TOONEEL.

TITUS, *alleen, en gezeten.*

Ziedaar den waren aart der meeste vorstenvrinden!
Wat doet gy ons den glans der kroon bedrieglyk vinden,
ô Goden! 't Blind gemeen plaatst ons aan uwe zy',
En de allerlaagſte uit hen ſmaakt meer geluk dan wy.
't Geringſte ſchepſel, in den armſten ſtaat geboren,
Ziet ſomtyds ras wiens gunst of haat hem is beſchoren;
Daar 't volk dat ons omringt, met een vermomd gelaat,
Altyd voor ons verbergt waar 't hart van zwanger gaat.

DERDE TOONEEL.

TITUS, SEXTUS, *Wachten.*

SEXTUS, *in 't verſchiet.*

Waar ben ik! in wat oord ontwyke ik myne plagen?

ô Afgrond! zwelg my in, voleind' myn pynlyk knagen
Verbryzel Sextus hart, nu hy, ô zielverdriet!
In Titus, die hem minde, een' ftrengen rechter ziet:
Onthef my van den fchrik, zo doodlyk van vermogen,
Van langer om myn fchuld te blozen voor zyne oogen
Een fchuld die myn gemoed het grievendst wee bereid
Als ik die vergelyk met Titus tederheid.

TITUS, *zittende.*

Tree nader.

SEXTUS.

Hoe zal ik aan hem te kennen geven
't Verzaken van de deugd, door hem my voorgefchreven?..
ô Strenge billykheid der fmaad, die 't hart verflind!...
Hoe bitter is de fchande als 't hart zich fchuldig vind!

TITUS.

'k Heb u gezegd tree toe.

SEXTUS, *een weinig naderende.*

'k Bezwyk, door 't maatloos treuren
Zyn ftem doorgrieft myn ziel, zyn oog zal die verfcheuren

TITUS, *tegen de wachten.*

Vertrekt. ,, Myn hart is noch met zyn verdriet begaan.'

Na een weinig ftilzwygens.

Het is dan waar, gy dorst naar Titus leven ftaan?
Gy, Sextus, durfde gy verwoed een' dolk verheffen,
Om hem, die u gelyk zichzelv' bemint, te treffen?
Verdoolde! zo ge in my uw' vorst niet hebt gevreesd
'k Moest u voor 't minst als vrind niet haatlyk zyn geweest
'k Breng, daar ik uw gemoed door fiddring zie verwinnen
Myn gunst, die gy vergeet, niet aan uw' geest te binnen;
'k Herdacht myn weldaên niet, die gy genoot weleer,
Maar nu gy die vergeet herdenk ik ze allen weêr.
Beloont gy dus met haat myn liefde en gunst te gader?
'k Was van uw jeugd af aan voor u een tedre vader,
En gy belaagt myn hoofd? uw hart ftemt de euveldaad!
Waar vind men vrinden, goôn! nu Sextus my verraad

SEXTUS, *zich aan Titus voeten werpende.*

Ach, Titus! zag uw ziel, gevoelig aan myn treuren.

Wat

Wat rampen, in deez' ſtaat, de myne op 't wreedst verſcheuren,
Wat ſtraf ik ook verdien', gy deelde in al myn pyn,
Naardien uw weldaên zelfs myn ſtrengſte beulen zyn.
Ik tracht hun groot getal uit myn gewoed te weeren;
Maar, ach hun wreed verwyt zal my van rouw verteeren:
Zy baren beurtelings myn felgeteiſterd hart,
Dat haatlyke adders voedde, eene ysſelyke ſmart.
Ach! doe my door de dood een pynlyk leven derven:
Ik ſmeek ſlechts om één gunst: kan 't zyn, verhaast myn ſterven;
Onttrek my aan de ſchande en kwelling die ik ly',
Dat Sextus aan zichzelv' niet langer haatlyk zy.
'k Word ſtervende aan de ſmart der wroegingen ontheven:
Laat my niet tot myn ſchand' myn gruwlen overleven.

TITUS, *opſtaande.*

Rys op. „Ik kan zyn klagt noch tranen wederſtaan".
Ondankbre! zie wat u tot kwaad deed overſlaan.
Beſchouw 't geen gy begeert, het zorglyk ryksvermogen.
Wat ſchoonheid heeft de kroon in uw benevelde oogen?
Belooft ze u 't hoogst geluk? Zie eens hoe ik 't geniet:
Ken eerst de vrucht des ſtafs; haak dan naar 't ryksgebied.

SEXTUS.

Geen kwellingvoedende eer kon ooit myn oog verblinden.

TITUS.

Wat ander inzigt deed u dwalende onderwinden...

SEXTUS.

Een zwakheid...

TITUS.

Ach! voleind',

SEXTUS.

Een doodelyk beſluit...

TITUS.

Verban uw ydlen ſchroom; dat niets uw rede ſtuit'.

Hem by de hand nemende.

Zie Titus hier alleen, uw vorst wil hier niet wezen;
Zie hier een' tedren vrind, gy moet geen' meester vreezen.
Vergeet uw' vorst een wyl: uw hart zoek' troost aan 't myn'.

'T Geen Titus hoort zal aan den vorst verzwegen zyn.
Doe my den waren grond van uwe dwaling hooren:
Uw zuivering kan my veel meer dan u bekoren.
Wat vreugd, zo uw vergryp niets dan een zwakheid waar
Dat uwe ontſchuldiging my grooter blydſchap baar'!
Kom! zoek hier met uw' vrind ſlechts iets tot uw verſchoo(ning

SEXTUS.

'k Vind niets; myn zwygen, vorst, ſtaaft myne ſchuldbetoo(ning

TITUS.

Dat grievend zwygen, ach! vermeerdert uwe ſchuld.
Denk dat uw hart van myn geheimen is vervuld;
Ik eisch ſlechts één van u...

SEXTUS, *ter zyde.*

ô Smart!... Welk een verwoedheid!..
'k Verraad Vitellia, of terg vorst Titus goedheid.

TITUS.

Hoe! als ik ſmeek, zyt gy 't die u hardnekkig toont?
Ondankbre! uw wantrouw is 't die 't recht der vrindſchap hoont.
Uw wreedheid kan myn hart geen grooter droefheid baren

SEXTUS, *ter zyde.*

ô Min weêrhou 't geheim. 't gene ik ſchier zou verklaren

TITUS.

Welk een hardnekkigheid!... Een lang geſarde vrind
Verkeert licht in een' vorst die zich beleedigd vind.
Bedenk dit: ſpreek!.. Gy zwygt? dit gaat te verr'. Verrader
Gy ſpot te ſchandlyk met myn liefde en gunst te gader.

SEXTUS.

Myn vorst!... verneem dan .. Goon! wat doe ik?

TITUS.

Ach! beken..

SEXTUS, *ter zyde.*

Ik moet...neen, nimmermeer..

TITUS.

Wat zegt gy?

SEXTUS, *zich aan Titus voeten werpende.*

Dat ik ben

All' wat men eerloos noemt, verhard in kwaad en schande;
Van myn vervloekt bestaan de gruwzame offerhande;
Afschuwlyk aan myzelv', en walgelyk aan de aard';
Om 't gruwlykst wanbedryf wel duizend dooden waard'...
Ik eisch niets dan de dood, die ik een gunst zal achten.

TITUS.

Ondankbre!.. Ik sta ze u toe. Geleid hem weg, myn wachten.

SEXTUS, *na een weinig stilzwygens.*

Wat afscheid!...Titus!... Ach! dagt ge ooit, ô bittre smaad!
Dat Sextus sterven zou beladen met uw' haat?.. (ven,
Maar, als my 't recht ter straf myns misdryfs heeft doen sne-
Laat dan myn schim voor 't minst zyn van uw' haat ontheven;
En zo gy ooit herdenkt wat hoop myn jeugd u gaf,
Wend dan uw oog van 't eind' van mynen leeftyd af.

VIERDE TOONEEL.

TITUS, *alleen.* (hoonen!
De ontmenschte blyft verhard, en durft my zwygend'
Wat vader kan zyn' zoon meer tederheid betoonen,
Dan ik aan dien barbaar? Ik stel zyn lot aan hem;
Hy tergt myn gunst! Men smoore in 't hart haar tedre stem.
Kom, wreken we ons...

Hy zet zich neder, om het vonnis te onderschryven; doch legt de pen neder.

Helaas! wanneer een vorst móet straffen,
Moet hy dan straffende ook zichzelven wraak verschaffen?
De magt tot doemen is een magt vol yslykheid,
Die 't blind hoogmoedig hart van dwaze vorsten vleit;
Maar die om elk genaê te schenken moet ons streelen:
Die magt is 't, groote goôn! die vorsten met u deelen.
Dat Sextus leev'.... Maar hoe! word ooit het heilig recht
Zyn strenge wraakeisch door een' deugdsaam vorst ontzegt?
'k Heersch om in 's Hemels plaats de ontëerde wet te wreken.
In Brutus is natuur om 't vaderland bezweken: (bukk'.
Men volg' zyn voorbeeld. Dat de vrindschap zwichte en
Wie zich strafwaardig maakt verdient zyn ongeluk.

Hy neemt de pen wederöm op, en vervolgt, na zich een weinig bedacht te hebben.

Moet myn gerechtigheid in bloed voldoening vinden?
Word dan myn ryk gevest in 't bloed van myne vrinden?
Zal ik zo moede zyn van ieder wél te doen
Als Sylla en August' van hun onmenschlyk woên?

Hy legt de pen neder, en ſtaat op.

Verzaak uzelv' niet, neen, ten val van een' verrader.
Gy, rechter van uw volk, gy zyt niet min hun vader;
En als een booswicht zich ſlechts tegen u verzet,
Dan zyt ge ook meester van zyn lot en van de wet.
De Hemel vormde uw ziel in gunſtige oogenblikken;
De ſtrengheid doe uw hart, geneigd tot weldaên, ſchrikken.
Waaröm onthoud ge uzelv', ô Titus! de eêlſte vreugd?
't Opmerkſaam nageſlacht, verwonderd om uw deugd,
Verwyte u datge uw wraak deed voor uw goedheid wyken,
En meer menschlievendheid dan ſtrengheid hebt doen blyken!

Tegen de wachten, die op zyn' wenk naar 't einde van 't Tooneel geweken zyn:

Dat Sextus ſtraks verſchyn'. Kom, deelen we in 't vermaak
Dat hem verrukken zal om 't ſmooren myner wraak.
Is hy die gunst onwaard', was zyne dood rechtvaardig,
Myn hart zy dan voor 't minst al de eer dier weldaadwaardig.

VYFDE TOONEEL.

TITUS, ANNIUS. *Raadsheeren, Wachten en gevolg van Romeinen.*

ANNIUS.

Ach! vorst, verdryf den ſchrik uit 's volks ontroerd gemoed:
Het eert hunn' meester, door der goden gunst behoed,
En wenscht, daar ieder weent om uw misbruikte goedheid,
Dat ge u geſtrenger toont in Rome, om zyn verwoedheid.
Stelt Themis dan vergeefs het wraakzwaard in uw hand?
Ach! ſmoor in 't Roomſche bloed onze onuitwischbre ſchand'.

TITUS.

Romeinen! leert van my hoe ieder vorst moet denken:
Hy kan menschlievend zyn en tevens 't recht niet krenken;
Dat in hem voor zyn volk zyn goedheid altyd pleit';
Hy oordeele onder hen altyd naar billykheid.
Dit is de godlyke aart der goden die wy vreezen:
Rechtvaardigheid en gunst doen hen uw goden wezen.

ZESDE TOONEEL.

TITUS, VITELLIA, ANNIUS, TULLIA.
Raadsheeren, Wachten, en gevolg van Romeinen.

VITELLIA, *ſchielyk uitkomende.*

Myn vorst! ach! ſpaar, kan 't zyn, een' ongelukkig' vrind.
Men heeft door ſnoode list zyn deugdſaam hart verblind;
Hy is het werktuig ſlechts een monſters, waard' te doemen,
By u ondankbaar, en by hem trouwloos te noemen:
Ik lever u, dit uur, hier de oorzaak van zyn ſchuld;
Maar ſidder, nu gy die in 't einde kennen zult....

TITUS.

Hou op. 't Gene ik beſloot zal beter u behagen:
Ik ſchenk genade aan hem wiens list my dorst belagen.
'k Wil hem die mynen vrind deed wanklen in zyn trouw
Niet kennen, wyl hy ſteeds van ſchaamte blozen zou:
'k Gaf hem ſlechts meerder voet om meerder my te haten.
Maar, goôn! Vitellia, daar 't all' my heeft verlaten,
Smoort de inſpraak van haar bloed, in 't wee my toebereid,
En waakt voor Titus heil! wat edelmoedigheid!
Ik Zie Lentulus heeft my uw hart niet gantsch onttogen;
Die wreedäart heeft door list u meer dan my bedrogen.
't Was hy, wiens loos vernuft, geſpitst door zelfbelang,
Den ryksſtoel u onttrok en uwer vadren rang:
Hy wilde, ontwyfelbaar, zich met uw rechten dekken,
Om, tot zyn voordeel, 't volk van hunnen pligt te trekken,
Terwyl ge ons hier een blyk van wondre vrindſchap geeft.

Zyn

Zyn ſnood ontwerp vervalt, myn grootsch ontwerp herlee

Hy ziet Sextus, en treed naar hem t

ZEVENDE TOONEEL.

TITUS, VITELLIA, SEXTUS, ANNIUS, TULLIA. *Raadsheeren, Wachten en gevolg van Romeinen.*

TITUS.

Ik vergde u 't werktuig van uw' toeleg my te noemen
Elk zal dien eisch zelfs als een blyk van goedheid roeme
Maar door een' andren eisch begeer ik nu dat gy
Hem, die u heeft verleid, verzwygen zult voor my,
Ik geef u, tot dien prys, myn hart en vrindſchap wede
Omhels uw' vorst; vergeten we alles; 'k min' u teder.

SEXTUS, *verheugd.*

Ach, vorst!... is 't mooglyk?...ik!...ô Groote goden!...hoe!.

Hem ontroerd te voet vallende.

Gy eischt noch dat men u geen godlyke eere doe!...
Myn misdaad word vergroot nu gy die wilt vergeten..

TITUS.

Zwyg. Moet ik ſmeeken om niets van uw feit te weter

Tegen Vitellia.

Dat hy nu ook genaê verwerv' by zyn vorstin.

Tegen 't volk

Romeinen! zyt vernoegd, 'k huw aan een Romeinin.

Tegen Vitelli

'k Schenk u een moeder (*), en myzelv' een' vrind (†) C
Wil Titus aan uw zy' het hoog gezag bekleeden; (hed
Hy heerscht hier zonder u ten halve: ſchenk me uw hand
Vervullen we ieders wensch door onzen huwlyksband.

VITELLIA, *in de armen van Tullia vallende.*

Ik ſterf.

SEXTUS, *ter zyde.*

ô Wreede gunst! de dood, noch alle plagen ..

'k Moet

(*) *Wyzende op Vitellia.*
(†) *Wyzende op Sextus.*

k Moet, zonder morren zelfs, myn gruwzaam lot verdra-
(gen!

TITUS, *tegen Vitellia.*

Gy zwygt... Hoe! gy verbleekt? wat jaagt u fiddring aan? ...

VITELLIA.

Het nadren van de dood. Wat heeft myn drift beftaan!
ô Woede! ô Razerny! myn wanhoop doet my derven
All' wat ik voor myn liefde en glori kon verwerven.
Uw list, ô Lentulus! om als myn bruidegom...
Myn misdaad treft myzelf, rechtvaardig godendom!

SEXTUS.

Wat hoor ik!

TITUS.

Hoe!

VITELLIA.

Ik dacht dat Lentulus, verheven
Door 't volk, my dwingen zoude om hem myn hand te ge-
k Vloog liever in de dood, eer dat ik, tot myn' rouw, (ven:
U eeuwig derven en dien dwingland dienen zou.
t Vergif...

TITUS.

ô Hemel!

SEXTUS.

Wreede!

VITELLIA, *tegen Titus.*

Ach! hoor voor 't laatst my fpreken.
k minde u Titus teêr, fchoon 't nooit u is gebleken.

Sextus ziet haar verwonderd en toornig aan.

Zie welk een zegepraal de Hemel u bereid:
Uw moorders eeren u, om uw menschlievendheid.
k Zag my door Berenice uw teder hart ontwringen.
Myn fpyt vormde in uw hof al de eedverbondelingen.
k Dacht door 't bezit van 't ryk de fmart te zien verzoet
Die my uw dood zou doen gevoelen in 't gemoed.
k Wist Sextus, die my mint, van zynen pligt te trekken:
Myn list kon voor zyn oog myn' minnenyd bedekken.

Titus ziet Sextus, die verbaasd ftaat, met verwondering aan.

'k Mis.

'k Misvormde uw' trouwften vrind in eenen moordenaar
De hoop op myn bezit deed hem geen lyfsgevaar
In d'uitvoer van 't ontwerp om u te ontzielen vinden.

Tegen Sextus.

Vergeef my dat myn list u eerloos dorst verblinden.
Ach, Sextus! 't godendom verfchaft u ftrenge wraak:
Ik derf het ryk, myn' held en al myn zielvermaak.
Myn gruweldaên, waartoe de minnenyd my noopte,
Ontrukken my veel meer dan ik ooit van haar hoopte.
Ik vind nochtans die troost in myn rampzalig end',
Dat Titus tranen ftort en zucht om myne elend'.
Hy heeft my voor myn dood zyn teder hart gefchonken
Dit kan myn ftervend hart, by 't graf, in vreugd ontvonken

SEXTUS.

Ach! ik beween die wreede, en ben geftraft met haar.
Vorst Titus fchenkt genade aan zynen moordenaar;
Maar, ach! uw ftrengheid, goôn! is ons te klaar gebleken:
Gy wreekt de koningen als zy zichzelv' niet wreken!

TITUS.

Vergeten wy de liefde en al hare yslykheên.
De vrindfchap make op nieuw ons beider hart tot één.
Romeinen! Sextus deugd heeft my gefpaard in 't leven
Zyn hart kon fteeds zyn' arm tot myn' behoud weêrftreven
Ach! zo het ryksbewint geftrengheid vordert, goôn
Vervormt myn hart dan, of ontneemt aan my de kroon!

1780. EINDE.